

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-os méretű betűkkel egyszer 80 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyitár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 257.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, augusztus 30.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Bécs vagy Budapest?
Az erkölcs statisztikája.
A török-francia konfliktus.
Az új tanyai tanító.
A császár ajándéka.
Pekingből.
Házasságszerző arcképek.
Az első éves.
**Gyilkossági merénylet az aranykő-utca-
ban.**
Hol van Szelle?
Halottak a kútban.
A világosi jelölt Amerikában.
Egy áldotektív.
Tárca: A revanche. Irta: Márton Gaby.
Csarnok: A Beres Samu háza. Irta: Petelei I.

Bécs vagy Budapest?

Arad, augusztus 29.

Ezt az örökké kapcsolatos és mégis mindig örökké ellentétes két sarkpontot vette egy római katolikus pap elmékedése tárgyául a vasárnap mondott programbeszédében, melyet mint Kecskemét alsó kerületének képviselőjelöltje tartott a választópolgárság előtt. Sem a jó magyar város civiseinek, sem jelöltjüknek politikai jelentősége nem oly természetű, hogy az avval összefüggő események szenzációszámba menjenek, mégis figyelmet érdemelnek, mint tünetek, melyektől a fermentációba jutott közérzet jövőnk kialakulására nézve némi következtetést vonhatunk le magunknak.

A főtebb szöbhözött lelkész nem más, mint Várossy Gyula kisteleki plébános és ismert Ugron-párti országos képviselő,

ki ennek a klerikális színezetű falkciónak, a néppárt felé eső legszélsőbb árnyalatát képviselte. Nos, a főtisztelendő ur az ő hivatott beszédében erősen kikelt a néppárt ellen, mint a melynek nem Budapest, hanem Bécs az eszményképe, melyet nem a hazafias magyar érzelmek, hanem az osztrák szellem befolyásol és irányít. Ugyanazért óva inti a becsületes jó kecskeméti néppárti választókat, hogy ne menjenek a néppárti vezetők után, mert azok százszor veszedelmesebbek az országra nézve, mint a kormánypárt.

Már akár hogy a főtisztelendő ur ismerte föl egyszerre az ő eddigi politikai szövetségeseinek valódi természetét, és az ő felháborodott hazafias érzülete készítette őt az azokkal való közösség letagadására, akár pedig a jó kecskeméti elégelték meg a néppárti apostolok kétszínű játékát és a képviselő-jelölt ur finom szimata erről tudomást szerzett: mind a két esetben annak a tanujelét kell látnunk, hogy a néppárti irányzatnak magyarellenes, nemzetközi jellege mindinkább s általánosabban föl lesz ismerve és meglepő nyíltsággal hangoztatva még azok részéről is, a kik akár mint képviselők, akár mint választók e párttal összeköttetésben voltak.

Az új választások — állítólag — küszöbön volnának és még mindig a bizonytalanság khaotikus kódébe van burkolva a jövő parlamenti képe. Annyi bizonyos, hogy bár a pártkeretek jelzőtáblái még helyükön maradtak, de a korlátok között egybe kavartak a különböző pártcsoportok és kétségtelen, hogy az új képviselőház párt-

töredékei felől még e táblák is majd eltűnnek s a régi helyett újak — vagy a régi új helyen — lesznek feltűzve. A Kecskemét-alsókerületi szózat arra mutat, hogy klerikálisaink egy része a keresztény Magyarország megteremtését Bécs ellenére, Budapesten keresztül szándékozik megkísérteni és a hasonlívú hivekből egybegyűlt csoport táblájára a Magyar néppárt nevet írni, ellentétben az eddigi hazafiatlan nemzetközi jezsuita néppárt-tal.

Tiszteljük ellenfeleinkben is a hazafias érzületet és — bár velünk ellenkező irányban haladnak — méltányoljuk törekvéseiket, de a magyar irányu klerikális politikának semmi sikert nem jósolhatunk. Mert a mennyire összeforrott Bécs és Róma, éppen oly képtelenség Budapest és Róma egyezősége. Magyarországból Rómába és Rómából Magyarországra csak két ut vezet, tudniillik Bécsen és Diakováron keresztül. Osztrák-pápista, vagy granicsár-pápista politikáról még lehet szó, de magyar-pápista irányzatról még csak beszélni is merő képtelenség.

Mig a Drávántuli katolikus véreinket erőszakkal horvátosítják, mig a Bécs felől intézett jezsuita propagandával a szerzetek magyar jellegét üldözöbe veszik, mig e propaganda a magyarfaló osztrák és pánszláv ellenségeinket uszítja ellenünk, mig a faj-harc szításával a magyar nemzettest egységes megalakulását igyekszik feltartóztatni, mig a római kuria görög katolikus véreinknek eltiltja magyar nyelven imádkozni, s a szláv liturgiát erőszakkal rájuk: addig a magyar klerikális

TÁRCA.

A revanche.

Irta: Márton Gaby.

Régi igazság, hogy az asszonyok jobban szeretnek elhódítani, mint hódítani. De még egy asszonyt sem láttam annyira elhódítani, vágyónak, mint a fess Batháryné. Ez az asszony, a kinek mellesleg megjegyezte, őt apró gyermeke és egy igen szép férje van, valósággal életcélul tüzte ki magának a más udvarló elhódítását. Harminc éves és klaszikusnak éppen nem mondható arca nagyban elősegíték ténykedését, mert tudvalevőleg a férfiak előtt százszor többet ér egy fitos orr és két ennivaló gödröcske az arcon, mint az összes mithologiai istennők márvány plasztikuma.

Nekem éppen akkor volt szerencsém megismerhetni a nagyságos asszonyt, midőn kétséget kizárólag művészetének zenithjén állott.

Egy kis nyári mulatságon tünt fel előttem különös viselkedésével, mert noha egész udvarra volt mindenféle koru és rendű udvarlók, apró szolgálatakra, sohasem ezeket hívta fel, hanem a más gavallérait kérte „kölsön pár percre”, mint ő mondta.

Ugy láttam, különösen pikkje van egy szép

szőke leányra, mert ehhez barking közelített, menten meggátolta a további érintkezést.

Érdekelt a dolog s unalmamban összehasonlítást tettem a két nő között.

Józsa, a leány, egyszerű kék batiszt ruhájában, simára fésült hajával, bájos jelenség, amolyan költők által megénekelt, tüneményeszerű alak. Batháryné az asszonyi fufang minden taktikájával összerótt túlszerű vörös toilleteben, lekötött illuzion bébékállappal, — óriási frou-frous hanyag fizurával a modern kacér asszonyok igazi mintaképe. Határozottan többet mutat amannál, — pedig szépség tekintetében meg sem közelíti. Hja, de a szemében ott van a bódító asszonyi búbáj s az ajkán a kiszámított csábító mosoly, no meg a gyöngyosorognak kellőképen előragyogtatása, mindez olyan művészet, melyhez a szegény naiv leányzó nem ért.

Józsa keresetlen mozdulattal nyújt át egy buzavirágot Bogdán Lajosnak. — (Ez a fiatalember már harmadszor is férdőzött a közelebe.)

Batháryné pillanat alatt magához inti: — Bogdán! En adok magának szebb virágot! Azzal letépett a mellesokrából egy Marechal Nil rózsát és sajátkezüleg tüzte föl a fiu kabátjára.

Józsa egykedvűen nézte...
Most a gazdag Ráskay lépett a leányhoz:
— Miről gondolkozik? — kérdé.

— Azon — felelt Józsa, — hogy vajon melyik ér többet: — a rózsá vagy az a buzavirág?

Ráskay nevetett:

— Kinek ez, kinek az. Lássá mi prózai emberek a rózsát helyezzük előnybe de az ilyen póta lelkü ifjak, mint ez a Bogdán, a buzavirág egyszerűségéért rajongnak.

Józsa épen mosolyogva szólni akart, de Batháryné megelőzte:

— Ráskay, adja ide a legyezőmet!

Mig Ráskay eleget tett a parancsnak, Bogdán ismét a leánynál termett. Mindkét virág a gomblyukában volt.

— Menjünk sétálni — szól Józsa.

— Nem bánom, a kis erdőbe. — felelt emez s a költő karjába kapaszkodott.

Most a Batháryné arcát figyeltem. Végtele-nül gonosz kifejezést öltött, szinte látni véltem a gondolatát:

— Monekül előlem a nyomorút, de nem hagyom...

Éltaláltam, mert csakhamar felkelt a pázsitról. Udvarló keszvégesen ugráltak fel mellette, várva mit akar?

— Sétálni szeretnék a kiserdőben, — mondta legyezővel magát.

Ketten-hárman nyujtották felé a karjukat de ő elhárította őket és mosolyogva rázta bébékéletes fejét:

— Tudják, olyan bolondos ideám van, hogy

politika — fából vaskarika. Ha Várossy Gyula képviselőjelölt és a Kecskemét-alsókerületi polgárság Bécs mellőzésével akar politikát és pedig magyar politikát csinálni, akkor — bármi nehezünkre esik ezt kimondani — hagyja ki programjából — legalább ez idő szerint — Rómát is.

Az erkölcs statisztikája.

(Társadalmi bajaink.)

Arad, augusztus 29.

Minden idők legszebb bibliája a statisztika. Csalhatatlan irás, a mely hangtalan számbe-tüvel felvilágosít és magyaráz, dicsér és elítél, óv és utat mutat, lelkesít és megundorít mindenkit, a ki tud az ő nyelvén beszélni s meghallgatja azoknak az apró rovásoknak szótalan beszédét. Csak a lelkében üres, gondolatában szegény, ítéletében képtelen ember mondja unalmasnak az ő hosszú, egyhangú rovatkát. A ki okot keres az okra, látó szemmel nézi az eseményeket, kiapadhatatlan kutjára lel benne mindennek. Szépnek, nemesnek, hitványoságnak, erőnek, anyának, lelki és testi képességeknek tükröje a statisztika, a melyben poezist talál a költő, katarzist a hitetlen, számítás az önzés. Azok az apró számok úgy állanak ott, mint megdönthetetlen okozatok, a melyeknek indító és mozgató rugói itt működnek körülöttünk az életben, bennünk és lelkünkben, gondolatainkban és akaratunkban.

Az új megváltás katagrafologiájának eszköze a statisztika. Mert valamikor nemcsak igazságok kihámozására fog szolgálni, de rugója lesz minden cselekedetünknek s tapogató helyett biztos utmutató alkotásainkban. Csak egy dolog lesz mindig, a mibe csak homályos betekintést ad még a statisztika is, s ez az erkölcs. A családi és egyéni élet a statisztika előtt is zárt terület s a mit mégis feljegyez róla, az már rikitóan foslik le az erkölcs birodalmából.

Most a fővárosi statisztikai hivatal, mikor arról ad számot, hogy Budapesten a múlt esztendő folyama alatt hány gyermek született, arról is kimutatást ad, hogy e gyermekek között hány volt a törvényes és hány a törvénytelen. No hát, ezek a számok azt derítik ki, hogy a fővárosban született gyermekeknek — majdnem egy harmadrésze törvénytelen.

A statisztika, a mely nem okoskodik, ri-

degen számol be a tényről, de a ki megérti a szavát, nagyon szomorú következtetésekkel kíséri ezeket az adatokat. Ha morális oldalát nem is fessegetjük a dolognak, annyi más körülmény kíséri ezt a tényt, a miről érdemes szót ejteni.

Maga az, hogy annyi s annyi ezer ember megbélyegezeten, szülei bűnével a horlokán vegyül el embertársai között, a kik talán egyetlen alkalmat sem mulasztanak majd el éreztetni velük származásukat, mélyen szomorító dolog. S míg ez történik, senkinek sem fog eszébe ötleni, hogy mérlegelje cselekedete helyes vagy helytelen voltát. S ha mérlegeli: vajjon nem jut-e eszébe, hogy a megbocsátással, elnézéssel tulajdonképpen immorális állapotot sankcionál, olyant, a melynek kiirtását soha törvény, hanem az emberiség erkölcsi érzéke fogja eredményezni.

Még a mentegetés is vádol ezekkel a szerencsétlen emberekkel szemben, a kikre talán a megélhetés nehéz küzdelme, a társadalom természetellenes berendezése nyomta rá a bélyeget. Mert ki számol azzal, hogy az államhatalom akként rendezkedett be, hogy a hatalmával időhöz köti emberi voltunk nyilvánulását s huszonnégy-huszonöt esztendő koráig elvonja magának a család elől a férfit? Megélhetésért való viaskodás még jobban kinyújtja a határt, a minek mi csak jelenségeit látjuk, de magát a tényt nem vehetjük észre, mert háboruba keverednénk sok olyan dologgal, amit az államok műelele rendezett be a való élet rovására.

Ez a pont, a melynél minden államhatalom összeütközésbe jön önmagával, szembe állítja a bűnt a morállal akként, hogy az egyiket csak a másik gyengítése absorbeálhatja.

Ezt mutatja az erkölcs statisztikája, a mely pedig nem okoskodik, csak beszél a valóságról.

TÁVIRATOK.

A délafrikai háború.

London, aug. 29. Kitchener jelenti 25-iki kelettel: Hildyard tábornok eskü alatt tett tanuvallomásokat közöl velem, a melyek megerősítik, hogy június 6-án Grasbanban, Reitz mellett, agyonlőttek egy hadnagyot és két katonát, a kik megadták magukat. Ezeket a vallomásokat másolatban közöltem Steyn-nal és Bothá-val.

— De az én rózsámnak nincsennek szurói, csak hamvas szirmai és édes illata . . .

Bogdán önkéntelenül kihuzta a gomblyukában levő rózsát s miközben a kis buzavirága földre hullott, már teljesen megfeledkezett Józsról. Csak annyit mondott:

— Csodálatos . . .
A rózsának ugyanis tényleg nem voltak tövisei . . .

Bogdán szinte öntudatlanul lépkedett beljebb az erdőbe. Batháryné mindig lelt alkalmat a bolondításra. Itt egy bogár riasztotta meg amott egy kis fürge gyiktól sikoltozott, majd meg a faágba akadt a kalapja . . . S ilyenkor mindig a poéta karját és kezét szorongatta. A fiatal ember valami szédülését érzett. Hisz oly fiatal volt még! És kevés volt hozzá szokva az ilyen bódító dologhoz.

Mikor Józsa egyedül tért vissza az erdőskéből, én már tisztában voltam a történetekkel, mint ahogyan észrevettem a leány vad pillantásából azt is, hogy bosszút forral az asszony ellen.

Magamban sajnáltam ezt a szegény teremtet:

— Oh, te kis hernyó, mit tudnál te ártani annak a színes pillangónak?

Akaratlanul is annyira rokonszenveztem vele, hogy még aznap barátságot kötöttünk, ugyanarra, hogy a további részleteket már tö-

Brodrick hadügyminiszter ma a következő táviratot küldte Kitchenernek:

Ugy értesülünk, hogy a sebesültjeinken Vlakfontein mellett elkövetett emberölésre vonatkozólag semmiféle kielégítő nyilatkozatot nem kapott. Tekintettel a táviratában említett tényekre, úgy vélekedünk, hogy proklamáció útján közzé kellene tennie, hogy olyan kommandónak a tagjait, a mely ilyen erőszakosságot elkövetett, bűnösöknek fogjuk tekinteni, ha bebizonyul, hogy a tett végrehajtásánál jelen voltak, akár résztvettek benne, akár nem. Az ilyen kommandónak a főnöke halállal, többi tagjai bűnösségük foka szerint, vagy halállal vagy könnyebb büntetéssel fognak lakolni.

Incidens a tengeren.

Páris, aug. 29. A Havas-ügynökség jelenti Madridból: A spanyol haditengerészeti gyakorlatok alatt egy angol torpedónaszád Linea előtt a part mellett megfeneklett. Angol matrózok el akarták vonatni a torpedónaszádot, de spanyol katonák megakadályozták. Az angolok erre segítséget hoztak és a naszádot a spanyol katonák tiltakozása ellenére elvitték. Az incidens közbeszéd tárgya.

A török-francia konfliktus.

(Megszakadt diplomáciai érintkezés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

A sok huza-vona, a szultán és a török diplomácia ismételt ígéretei után, hogy a Konstantinápolyban élő francia vállalkozóknak szerződésileg is biztosított jogos igényei legalább is rendeztetni fognak, ma végre oda érlelődtek a dolgok, hogy a diplomáciai érintkezés Francia- és Törökország között tényleg megszakadt, — *Constans elhagyta Konstantinápolyt, Munir bey, a most szabadságon levő párisi török nagykövet pedig utasítást kapott kormányától, hogy ne térjen vissza Párisba.* — Constans, akinek a török fővárosból való távozása az ottani európai diplomácia részéről valóságos tüntetéssé nőtte ki magát, hazafelé menet ma Bécsset is érintette. Rövid otléte alatt politikai beszélgetésre nem igen lehetett alkalom, de ő különben is igen óvatos volt nyilatkozataiban. A nézete az, hogy a török-francia vitás kérdésnek, vagyis a rakodó par-

le tudom. És amikor ezen az estén Józsa neki-hévülve megjegyezte:

— A saját fegyverével fogom legyőzni!
Készségesen szoritottam meg a kezét.

— Szövetséges társad leszek!
A haditervet is együtt állapítottuk meg. Legelsőbben is Józsa szoros, intim barátságba lép Bathárynéval, hogy ugyszólván elváthatatlanok legyenek s egyelőre csak a hallgatás szerepét veszi át. — Dicséri az asszony szépségét, magasztalja kellemeit, — bámulja hódításait és ő csak mintárnya a fénynek fogja kísélni . . .

Ez csakhamar sikerült. Hisz az asszonyok oly hamar megvesztegethetők egypár jól kiszámított bókkal!

Két hét múlva már szinte szükséges volt a Józsa közelléte Bathárynének. Tetszett neki az a rajongás, hogy a leány nem kér osztályt részt az ő hódításából. Minden gondolatát kö-zölte Józsaival. Elmondotta legtitkosabb vágyait, óhajításait. S amikor már a kis város minden gavallérjainak elcsavarta a fejét, fölment a fővárosba. Az ura, mert úgy sem birt vele, elengedte.

Józsa erőszakosan magával vitte, megakarta vele bámulatni az ottani diadalait is.

A továbbiakból a Józsa leveleiből értesültem.

— Csodálatosan élünk mi itt — írja a leány. — Egész nap fogadjuk a látogatásokat.

egyedül akarom bebolyongani ezt a regényes kis rengeteget.

Azzal el is indult. Egy ideig láttuk kecses alakját itt-ott a ritka faágak között megvillanni később csak jókedvű dudolása hallatszott.

Magamban azt gondoltam:
— Ez a jó kedv gyanus . . . Ennek az asszonynak céljai vannak . . .

Ismét igazam volt. Alig tűnt el a szemekink elől, egyszerre fölsikoltott:
— Bogdán!

A poéta és a leány már jó messze haladtak, de a kétségbeesett kiáltás elhallott, hozzájuk.

Bogdán megállt:
— Valaki nevemen szólított. Várjon, azonnal visszitérek!

Józsa szó nélkül elengedte s tovább bolyongott egyedül.

Batháryné daemoni arckifejezéssel állt egy vadrózsza mellett, mikor Bogdán hozzálépett:

— Nézze édes kis poétám, hogy megsebeztem az ujjam — mondta feléje nyujtva rózsás-körmű kis kezét.

Bogdán belegöngyölte a zsebkendőjébe a fájós ujjacskáját s közben élesen megjegyezte:

— Hja, nagyságos asszonyom, a rózsának tövisé van.

A szép asszony már ekkor a karjába csim-paszkodva s hízeltő cicaként simult hozzá:

tok kérdésének és az ezzel összefüggő ügyeknek úgy kell megoldatniok, amint az egyedül felel meg a francia kormány nézeteinek.

Igen érdekes jelenség ebben az ügyben, hogy a franciabarátnak épenséggel nem mondható *Times* is helyesli Constans eljárását és annak a várakozásának ad kifejezést, hogy a szultán az ügyet most már *haladéktalanul* rendezni fogja. A jelenlegi idők nem alkalmasak arra, mondja az angol lap, hogy a szultán elég merész lehetne arra, hogy valamelyik nagyhatalommal kikössön, legkevésbé köthet ki pedig azzal a hatalommal, amelynek északi szomszédjával való szövetsége legközelebb is újabb megerősítést nyer.

A konfliktus végre is nem olyan, amely a francia kormányt komolyan nyugtalaníthatná, de az ügy maga olyan, melyet a szultánnak a *Balkán békéjének érdekében* gyorsan rendeznie kell. Ennek a löporraktárnak közelében nem szabad tüzet gyújtani, mert könnyen robbanás támadhat.

A szultán különben leginkább attól fél, hogy a francia kormány Munir beynek visszaküldi az utlevelét. Ha ez bekövetkezik, a Párisban, Brüsszelben és Genfben élő, forradalomra hajlandó ifjutörökök felszabadulnak minden ellenőrzés alól. Ez magába véve is elegendő ok arra, hogy a szultán engedjen, ha mindjárt azzal a titkos gondolattal is, hogy amikor ígéretének végrehajtására kerül a sor, ismét új okokat fog keresni a halogatására.

A mindenestre érdekes és nem ép biztató válságnak újabb mozzanatait a következő jelentések mondják el:

Bécs, augusztus 29.

Constans francia nagykövet Konstantinápolyból jövet, ma itt átutazott és a pályaudvaron, míg a vonatot várta, egy előkelő személyiséggel beszélgetett. Constans örömeinek ott kifejezést, hogy a konstantinápolyi incidensből kifolyólag az ottani összes diplomaták szolidaritást vállaltak vele és nagyon dicsérőleg emlékezett meg az egész sajtó magatartásáról, amennyiben a török kormányt egy lap sem pártolta.

A nagykövet azt is megjegyezte, hogy *alapos a remény, hogy a szultán mindent meg fog tenni a béke helyreállítása érdekében.* Ha — mondá a nagykövet — Törökország ez esetben valami eredményt érne el, úgy ez már azért is kártékony lehetne, mert könnyen megkísérelné a porta, hogy más hatalmakkal szemben is megtagadja ígéretének beváltását.

Konstantinápoly, augusztus 29.

Az a körlevél, amelyben *Constans* francia nagykövet a diplomáciai testület doyenjét elutasításáról értesítette, így szól:

Van szerencsém tudomására adni, hogy kormányom utasítására ma elhagytam Konstantinápolyt. *Bapst* kevétségi tanácsos egyelőre itt marad, hogy a nagykövetség személyzetével elintézte a sürgős folyó ügyeket.

A francia nagykövet délelőtt fél 12 órakor indult el Terapiából a francia állomáshajóval. A francia nagykövetség és konzulátus személyzete és a két francia állomáshajó tisztikara elkísérte a pályaudvarra. Abban a pillanatban, mikor a nagykövet elutazott, a nagykövetségi palotán bevonták a zászlót. A pályaudvaron a francia kolónia tagjai is megjelentek, hogy elbucsuzzanak a nagykövettől. A nagykövetség körlevelet intézett a törökországi francia konzulátusokhoz, amelyben értesíti őket a diplomáciai érintkezés megszakításáról és felszólítja őket, hogy mint eddig, ezentul is védjék meg a francia állampolgárok érdekeit.

Kevéssel a nagykövet elutazása előtt *Szelim* basa miniszter lépéseket tett a nagykövet feleségénél, arra kérve őt, hasson oda, hogy férje ne utazzék el, de *visszautasító választ* kapott. *Ibrahim* bég főszertartásmester is igyekezett a szultán nevében a nagykövetet elutasításáról elbeszélni, de neki sem sikerült. A porta utasította Munir bey párisi török nagykövetet, aki most Bernben időzik, hogy ne térjen vissza Párisba.

Az új tanyai tanító.

(Az iskolaszék ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Tanító-választás volt ma az iskolaszék ülésének napirendjére kitűzve, nagy számban gyűltek tehát össze az iskolaszék tagjai, akiknek a sok tandij-elengedés és iskola-mulasztás mellett egy-egy választás valóságos ünnepnap lehet. Meg is telt a városháza kis-terme huszonhat iskolaszéki taggal. S bár a tanító-választást egy kis vitatkozás előzte meg, mégis majdnem egyhangulag történt meg *Bércy* Odönnel megválasztása. Épúgy a *Földes* Miklósé, akit egy évre kiegészítő-tanítónak választottak meg.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Millig József iskolafelügyelő előterjesztésére az iskolaszék véglegesítette állásában a polgári leányiskolánál *Boros* Dóra tanítónőt, aki az egy évi próbaidő alatt a várakozásnak kiváló sikerű működése által a legteljesebb mértékben és minden tekintetben megfelelt. Az iskolaszék

tagjainak élénk éljenzése közben mondta ki *Salac* Gyula polgármester, az iskolaszék elnöke a határozatot, melylyel *Boros* Dórát állásában megerősítették.

Szó került ezután a polgári fiúiskolánál a *Somogyi* Ágoston nyugdíjazása által megüresedett rajztanítói állás betöltéséről. Miután *Somogyi* nyugdíjazása csak október hó elsején veszi kezdetét, a szeptember hónapra szabadsagolták, s erre az időre *Wagner* Ágostont bízták meg a rajztanítással.

Az iskolaszék ezután *Boros* Janka tanító-nőnek két havi szabaságidőt engedélyezett.

Az új gáj-tanyai iskola tanítói állásának betöltéséhez hat pályázó jelentkezett. *Bércy* Odön, *Csák* Károly, *Mohos* Ágoston, *Zabb* Vazul, *Bálint* Illés és *Németh* Antal. Millig József iskolafelügyelő mutatta be az iskolaszéknek a pályázók képesítéseit, jelezvén egyúttal, hogy *Bálint* és *Németh* a szabályrendelet értelmében választás alá nem jöhetnek, mert életkoruk a 40-ik évet túlhaladta.

Edvi-Ilés László és *Barabás* Béla dr. ebben az esetben eltérni kívánnak a szabályrendelet intézkedéseitől. Tekintetbe kívánják venni azon körülményt, hogy a gáji tanyákra kell a tanító, aki ott nemcsak a gyermekek nevelője, hanem az egész tanyai népiértelmi vezetője kell hogy legyen.

Az iskolaszék szavazással döntött a kérdés felett s kimondta, hogy a két negyven évesnél idősebb pályázó a választásban részt nem vehet.

A többi pályázók közül a szavazás megejtése után *Bércy* Odön mácsai tanító került ki győztesként a választásból. A szavazatok így oszlottak meg: *Bércy* 21, *Zabb* Vazul 8, és *Mohos* Ágoston 2 szavazatot kapott. A polgármester ezután kimondta a határozatot, hogy *Bércy* Odönt egy évi próbaidőre a tanyai iskolához meghívják.

Földes Miklós polgári-iskolai tanárjelölt folyamodott az iskolaszékhez, hogy őt az aradi iskolákhoz kiegészítő-tanítónak válasszák meg. Az iskolaszék kivételesen teljesítette a kérelmet és *Földest* egy évre ingyenes kiegészítő tanítónak megválasztotta.

Megállapította végül az iskolaszék az 1902. évre szóló költségvetését. A kiadások 1320 koronával emelkedtek az idén s így a jövő évi szükséglet 206,846 koronát tesz ki, mely összeggel szemben 13 540 korona fedezet van. 193.306 koronát tehát adóba kell a városnak kivetni.

Rengeteg ismerősünk van, de mind férfiak, Ius ki nem állhatja a nőket.

— Csupa író és művészember jár hozzánk — írja más helyt — Ius ezekért rajong. A multkor megkérdeztem az okát. Nevetett:

— Hja, fiacskám, ha prózai ember kell, ott van az uram.

Most különben belebolondult egy hegedűművészebe.

Valósággal fut utána, az meg annál jobban kéreti magát. Nagyon szép ember. Mit gondolsz nem volt még elég a statisztálásból, ne lépjek közbe?

— Világért sem — válaszoltam neki — az lesz csak az igazi győzelem, melyet akaraton kívül vívsz ki.

Sokáig nem hallottam aztán semmi hírt róluk. Sőt magam is kezdtem megfélekedezni a nagy haditervről, — a bosszuról, a szép asszonyról és Józsaról, kinek én szövetségesévé lettem.

— Épen valami majálisféltre készültem s a nyakkendőm csokrát igazgattam, mikor beharagant hozzám egy barátom:

— Képzeld, *Batháryné* hazajött és magával hozta a jelenlegi udvarlóját . . .

— Kit?

— Valami *Szecskey* nevű hegedűművészt. Nagyon csinos ember.

— Nos és mi ebben a különös?

— Hiszen különös épen nincs a dologban,

hanem nagy kellemetlenség történt. A férjurnak végre kinyitlak a szemel.

— Persze brutálisnódott?

— Nono! Annyira nem került a dolog, hisz ott volt — *Józsa*. Furfangos egy aszony Erre a szegény lányra kent mindent?

— És *Józsa* hagyta?

— Mit tehetett volna? — szólt az én barátom és elrohant.

Én pedig láttam rombadólni az összes fényes reményeimet erre az ügyre vonatkozólag.

— Ketten is kevesek vagyunk mi annak az asszonynak a megcsalására, kijátszására!

Félóra mulva már a kis erdő mellett gyepen voltam, hol a majális tartatott, éppen úgy, mint most egy éve, mikor *Józsa*val szövetséget kötöttünk.

Batháryné szebb most mint valaha s az ura sokkal derültebb, mint ennek előtte láttuk. Hogyne, hisz a felesége ma oly gyöngéd iránta, mint a minő talán csak menyasszonyosága alatt volt. Nem is udvaroltat magának. *Józsa*val szemben pedig a gondos mama szerepét játsza.

Sőt mindég kieszközölte, hogy *Józsa* és a művész együtt kerüljenek Itt vélt legkevesebb veszedelmet.

A leány semmit sem változott. Ma is oly szelid és egyszerű, mint tavaly volt.

És én úgy láttam, a művész pillantásai

többször és jólesőbben estek reá, mint a szép asszonyra.

Uzsonnatájban *Józsa* titokban megszorította a kezemet:

— Már az enyém! A bosszu tehát sikerült!

— Csak meg ne égesd magad! — Figyelmeztettem.

Megnyugtattott:

— Ahol az ész dolgozik, ott a szívnek nincs szava!

Azzal karjába kapaszkodott szeliden ennek a szép embernek s megindultak a kis erdőbe.

A művész égő szemekkel, szerelmesen, szinte futva vitte magával . . .

Szétnéztem a társaságon. *Batháryné* egy pillanatra megfélekedezett a tükörcsől betanult álarcról, az érdekes mosolyról. Eltorzultak fájdalomában és dühében a vonásai s ketté harapta összeszorított a fogaival a legyezője nyelét . . . *Batháry* jólesőleg legeltette szeméit a tova haladó szép páron.

A hölgyek gunyosan mosolyogtak, az urak egykedvűen bámultak utánuk. Csak egy nagy sötét szempárból hullott alá két könnycsepp, a *Bogdáné* volt.

A poéta most siratta meg az eldobott buza-
virágot . . .

Az ülésen Salac Gyula kir. tanácsos, polgármester elnöklete alatt jelen voltak: Institoris Kálmán főjegyző, h. polgármester, Almási T. Pál, Boros Vida, Csik János, Hász Sándor, Teleszku György, Barabás Béla dr. Neuman Adolf, Walder Gyula, Robitsek Ágost, Szontagh Gyula, Schusztér Illés dr., Rosenberg Sándor dr., Bing Vilmos, Nikolits Péter, Domonkos Lajos, Magyar Ferenc, Reicher Ferenc, Tedeschi Viktor, Kristófy János, Fényes Dezső, Simay István, Nesnera Aladár, Edvi-illés László, Rieger Imre és Bonits Aurél jegyző.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Szünet.
Szombat: Lili, oporetto. Fedák Sári búcsúfelleptével, Békassy Ferenc karnagy búcsúja.

Fedák Sári ötödik fellépése.

— San-Toy. —

Minél többször lép fel Fedák Sári a mi színpadunkon, annál jobban lopja be magát mindannyiunk szívébe, annál melegebb és igazabb lesz a lelkesedés, mely ma már szinte a forrponot is túlhaladta.

Micsoda isteni varázs rejlik ebben a leánykában, micsoda bűbájokkal bilincseli le a lelkeket, hogy úgy hozza extázisba a legelfásultabb, a legfligmatikusabb természetet?

Pedig mai szerepe nincs az előtérben, szerényen félrehúzódik azok háta mögé, kik a mesét szövik, honyoltják és kifejtik és mégis, miként az estéli tájképet a hold ezüstös mosolya világítja be, az ő művészi lelkének sugarai átömlenek mindenre és mindenre, ki körötte él és mozog.

Ma szobaleány volt, tehát minden magasabb lelki műveltség nélkül lény, és ime szédítő magasan áll a kínai császár, annak udvara, a mandarin és leánya fölött, anélkül, hogy oly pose-okat vindikálna magának, melyek őt szerepénél fogva meg nem illetoék.

Egy szobaleány nem jár és nem kél úgy, mint egy márkiné, nem táncol úgy, mint egy spanyol grandné, ezt nagyon jól tudja a művésznő és ime az ő szobaleányi manirjeiben mennyi finomság, mennyi észszerű ildom, sőt kankan-jában is mennyi de mennyi diszkrétio.

Kicsiny művésznői a mi színházunknak! Szálljanak le egy kissé arról a trónról, melyre a vidéki lelkesülők önként illetéktelenül felémelték, jöjjenek le egy kissé abba a régióba, melybe még egyelőre tartoznak és tanuljanak, tanuljanak Fedáktól, hogy mikép kell érvényesíteni a tudás, a tehetség elemi dolgait.

Hiszen az istenért, talán csak nem szégyen tanulni? Azután nemcsak a bölcsék, hanem a tölük nagyon messze eső vidéki primadonnák is tanulhatnak még valamit, pláne, ha oly fiatalok, mint aminők a mieink.

A mai estén pedig nagyon sokat lehetett tanulni Fedák Sárítól. Első sorban szerénység. Lám a művésznő visszahúzódik, másodrendű szerepre vállalkozik. És miért? Mert úgy érzi, hogy az igazi művészet a hátulsó sorban is az marad, miként a gyémánt a porban is csak drágakő marad.

Másodszorban illetet. A primadonnának tudni kell lelkesíteni a saját művészetének közvetlen erejével és nem megy ki a vásárra előre megréndelni tenyerekben comprimált lelkesedést, hogy előre meghatározott jeleneteknél szabadittassék ki féktelenül és fülsértő lármával.

Lám, Fedák Sári, ha kilép jelenet közben a színpadra, ha nincs mit mondania, ha nem alakít, nem jellemez, csak indifferensen mozog, sem Budapesten, sem itteni fellépései alkalmával nem kap tapsokat. Miért is kapna? De ha

művészetét csillogtatja, önkéntelenül megmozdulnak a tenyerek és zug a taps.

Es ma este? San-Toy minden semmit mondó és jelentő mozdulatánál kitört a comprimált lelkesedés. Miért? Volt arra indok, volt arra elfogadható magyarázat? Hát szüksége van arra San-Toynak, hogy mindenki érezze, lássa a műlelkedést, a talmi rajongást, mely csak boszant minden jóízű embert?

Két féle tapsot észleltünk tehát ma este: parterre tapsot és karzat tapsot. Az első művészetet honorált, a másik tüntetést inszenált mindenek erejével.

Felhő Rózsi tisztelői elvetették a sulykot, hisz szívesen tapsolnak neki játék és énekügyességért, miért való volt tehát őt és tehetségét kompromittálni? Mily szép és ildomosnak látszott volna, ha mindenki csak derekasan megfelel kötelességének, hisz a közönség nem fukarkodik az elismeréssel, ha rászolgál az illető.

A klaknak kihívó magaviselete sokat rontott az estén, de Fedák Sári isteni művészete még ezt is elfelejteti velünk és csak azt a vágyat azt a kívánságot önti lelkünkbe, hogy bár a mi kicsiny művészeink is képesek lennének szívből jövő tapsokra ragadtatni a közönséget.

Carolus.

* Lili. Fedák Sári, a népszínház kiváló művésznője, ki eddigelé minden este zsufolt ház előtt játszott, holnap Lili címszerepében lép fel. Plinchartot *Arkosi*, Saut Hypothy grófot *Polgár* adja.

* Ucska brigadéros. A városi leteti színpad mulattató parodisztikus bohózata jövő héten kerül színre a nyári színházban. A vezető szerepeket Felhő, Tolnayné, Kalocsa, Polgár, Szadai, és Mezei játsszák.

* Drága tenorista. Mihályi Ernő, Makó Lajos társulatának szépszangu, énekesen és játékbán egyaránt kiváló tenoristája, *Krecsányi*-hoz szerződött. Mihályi 20.000 korona évi fizetést kap, a mi a vidéken páratlan fizetés férfiszínészeknek.

A császár ajándéka.

(Kitüntetés Seckendorff grófnak.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 29.

Egész Berlinben, egész Németországban pár nap óta *Seckendorff* gróf udvari főmarsall a legjobban emlegetett ember. Vele hozták kapcsolatba azt a rendkívül feltűnő hírt, hogy második férje lett volna *Frigyes* császár özvegyének, a német császár most elhunyt édes anyjának, ki a mende-monda szerint az udvari főmarsallal titkos házasságot kötött.

Most már tudjuk, hogy ebből a szenzációs híresztelésből mi sem igaz. A süttő beszédek tudvalevően a berlini *Volkszeitung* hozta szóba nyíltan, valósággal követelve vagy a megerősítését vagy a cáfolatát. A németországi ujságok épp úgy fesztegették e híreket, mint amily élénken tárgyalta az egész világsajtó. Az illetékes körök nem térhettek ki a megnyilatkozás elől s a nyilatkozat — mint már azt röviden közöltük — tegnap meg is történt: a gróf *Seckendorff* házasságáról szóló hírt hivatalos helyről teljesen alaptalannak jelentették ki.

Erről az érdekes cáfolatról s hatásáról berlini tudósítónk távirata így számol be: A *Berliner Tageblatt* tegnapi számában határozottan megcáfolja azokat a híreket, melyek Viktória császárné második házasságáról kerültek forgalomba s élénk sajnálkozásának ad kifejezést, hogy e hírek terjesztéséhez maga is hozzájárult.

A *Lokalanzeiger* is ilyen értelemben

nyilatkozik s kijelenti, hogy ámbár *gróf Seckendorff* közet állott a császárnéhoz, de egymáshoz való viszonyuk kapcsa csak az volt hogy a gróf művészi hajlandóságai a szintén művész-hajlandóságú császárnénál visszhangra találtak.

A gróf kitűnő ismerője az angol udvari viszonyoknak s a császárné nagy örömét lelta a gróf társaságában, aki a császárné gyermekkorának eseményeit vonzóan tudta előadni. Ime ennyire zsugorodott össze e nagy szenzáció.

Természetes, hogy a titkos frigyről szárnyra kelt kósza hírek élénken foglalkoztatták az udvari köröket, sőt magát *II. Vilmos* császárt is, a ki a legnagyobb becsüléssel viseltetik *Seckendorff* gróf iránt. A szenzációs hírek által kellemetlenül érintett udvari főmarsall a császár elé járult s a császár, amint a hivatalos cáfolat megtörtént, azzal erősítette meg még jobban a dementit, hogy *Seckendorff* Frigyes grófnak, Frigyes császárné volt főudvarmesterének a porosz királyi házi rend vitézeinek csillagát adományozta.

Erről a ma történt kitüntetéséről a német főváros politikai és társadalmi köreiből élénk eszmecsere folyik. Általános a felháborodás a szenzációt kereső lapok iránt, melyek a gazdátlan kósza hirt lancirozták s azzal a boldogult császárné emléke iránt vétettek.

Berlini táviratunk beszámol arról is, hogy ma bontották fel a császárné végrendeletét, melyben *Seckendorff* meg sinez említve, ez pedig teljesen kizárja azt a hírt, melyet olyan sokat kommentáltak már Európaszerte.

Az özvegy császárné mind a hat gyermekének, köztük Vilmos császárnak, egy-egy millió márkát hagyományozott. *Friedrichshof* kastélyát *Margit* leányára hagyta. A császárné fejedelmi bőkezűséggel gondoskodott udvarának minden egyes hivatalnokáról.

Pekingből.

(*Pierre Loti levele.*)

Arad, augusztus 29.

A párisi „*Figaro*”-ban *Pierre Loti* folytatja kínai élményeinek és bonyomásainak leírását. Legutóbb megjelent levelében rendkívül érdekesen írja le az „*Osök palotájá*”-ban tett látogatását. Ez a templom volt a főszentély, a meghalt császárok pantheon a, amelyhez még közeledni sem szabadott senkinek. Most francia tengerész katonák őrzik.

A templom árnyas ligetben áll. A bejárat előtt zöldre és pirosra festett, arannyal díszített diadalkapuk emelkednek, óriási vén cedrusok árnyékolják be a küszöb előtt fekvő márvány-szörnyeteket. Ha az ember keresztülment az első udvaron, jön a második, a harmadik és így tovább, az udvarok egész sorzata, amelyek mind fákkal vannak beültetve és széles márványlapokkal vannak kövezve.

Oldalt másodrendű templomok állanak, amelyeknek fényezés és aranyozott falai az idők folyamán olyan szint kaptak, mint a régi kordován-bőr. Ezekben a templomokban tartják a halotti szertartáshoz szükséges szent tárgyakat. Végre az utolsó udvarban, fehér márvány-terraszon emelkedik az „*Osök palotája*” sárga fayenceból való, magas tetejével.

A templom egyetlen, óriási, nagyszerű és sötét tereméből áll. A hátsó falban kilenc rejtélyes kapu sorakozik egymás mellé, amelyeknek hatalmas, kettős szárnyai viasszal vannak lepecsételve. A terem közepén állnak az asztalok, amelyekre az ösöknék szánt ételeket szolgálták rakni. A „sárga város” elfoglalása alkalmával a kiéhezett francia katonák itt váratlanul jól ételhez jutottak. A komor terem minden sarkában harangjáték és huross hang-

szerek várják azt a percet, amely talán sohasem tér vissza többé, amikor az ősök árnyékának zenélni fognak. Vannak itt fényezett szekrények is, akkorák, mint egy ház. Ezekben régi festményeket tartanak, ébenfa vagy elefántcsont rudakra göngyölve és selyembe burkolva. A Nyugotnak sejtelve sincs arról a kínai művésztől, amely itt élénk tárul. Az igaz, hogy ez a művészet nagyon elűt a mienktől, de de legalább is egyenértékű vele. Különösen érdekesek a meghalt császárnők arcképei, amelyek vízfestékekkel selyemre vannak festve és a legrégebb olasz mesterekre emlékeztetnek; halvány, majdnem szintelen arcképek, mintha inkább az alakok visszfénye volna homályosan megrögzítve; csak a szem élénk, abban összpontosul minden incenztis, úgy, hogy egy pillanatra szemtől-szembe képzeljük magunkat rég meghalt és évszázadok óta a csodás mauzóleumokban pihenő hercegnőkkel... Es mind ezek a festmények szent dolgok voltak, amelyeket soha európai ember szeme nem látott, amelyről az európaiaknak sejtelmük sem volt.

Vannak azután más tekercsek, amelyek kibontva, hat vagy nyolc méter hosszúságúak. Ezek az udvarnál való fogadásokat, katonai és egyéb felvonulásokat ábrázolnak. Ezernyi apró alak, amelyek öltözete és fegyverzete eltűrné, ha nagyítóüvegen át nézzük. A kínai viseletnek és az udvari szertartásoknak évszázadokra visszanyúló történetét tanulmányozhatjuk ezeken a becses miniatúr-képeken.

A templom hátsó falán levő kilenc pompás szárnyas ajtó, amely le van pecsételve, kilenc császár temetkezési helyét jelöli. Pierre Loti kedvéért feltörték az egyik pecsétet és az író, égő gyertyával behatolt a koromsötét helyiségbe, Kuang Szu császár sírboltjába, aki a XVIII. század elején uralkodott. Három lépcső valami oltárfeléhez vezet. Két oldalt komplikált zárrakkal ellátott, komor feketére fényezett szekrények állnak. Ezekbe helyezték százával az illető uralkodónak császári pecsétait, amelyek a különböző funkciókra készültek és amelyeket a temetés után nem szabadott többé használni.

Az oltáron különböző alaku és különféle anyagból készült vázák állnak. Az oltár mögött pedig császárszárga selyemfüggönyök közt látható a meghalt császár életnagyságu arcképe... Milyen hallatlan szentségtörésnek tekinthette a halott annak az idegen embernek az ő nyugvó helyébe való betörését.

Házasságszerző arcképek.

(Történet a Furdóból.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Ovatosan merjük csak elmondani az alábbi históriát, bár minden részében megtörtént. A szereplői aradiak, már hogy csak a leányok azok s esetleg megtéppázzák érte a fejünket, ha észreveszik, hogy elárultuk a titkukat.

Azonban vigasztaljuk magunkat azzal, hogy egy sem lesz a dolog sokáig titok, a mi részünkről pedig senki sem tudja meg az igazi neveket.

Ugy történt az eset, hogy két aradi úri család hazafelé tartott hosszabb utazásából. Adva van két mama és két leány. A mamák Budapesten szerettek volna még végigvizitálni egy sereg ismerőst, a leányok azonban már türelmetlankedtek. Éppen annyit vártak be, hogy leányképeztessék magukat, aztán kijelentették, hogy biz ők elindulnak maguk is Aradra. Reggel indul a gyorsvonat, délben itthon vannak, végtére is nincs az ember vadak között, hogy ezt az utat se tehesse meg két leány magánosan!

A mamák nem kérték sokáig magukat, a két bakfis utnak indult.

Szolnokon már négyen voltak. Két snájdig fiatalember szállt be hozzájuk a kezdetét vette a szemjáték.

A fiatalok respektálták a leányok egyedül-létét s még csak a vasuti ismeretségig sem

haladtak — nem kis bosszúságára a két fekete-szemű elevenségnek.

Az idő azonban repült, egyszerre Aradra érkeztek. Összepakolták hamarosan a podgyászukat és kiszálltak.

A perronra érve, a kisebbik leány felkiált:

— Hát az arcképek hol vannak?

— Az ám, az arcképek!

A fotografus a csomagot az utolsó pillanatban adta a kezükbe, azt már nem lehetett becsomagolni, így vitték külön magukkal.

Közben a vonat fűtyült, megindult, a két leány pedig kétségbeesve látta, hogy a fiatal-emberek ugyancsak nézik a képeket.

Idehaza elbusultak még egy darabig a vesztésén, de mekkora volt a meglepetésük, mikor harmadnapra csomagot kap az egyik kis leány tiz arcképpel, az elveszett holmival. De kettő hiányzott, helyette jött egy nyolc oldalas levél. A fiatal emberek leírták, hogy a budapesti fotografustól megkapták az igen tisztelt, bájos nagysád címét, ezennel visszaszolgáltatták a vasuton feledett tárgyat a becsületes megtalálót illető jutalom előleges levonásával.

Azután bemutatták levélig egymást. Gavalér ember mindkettő, mamai nyelven szólva ugynevezett jó partie, a kik engedélyt kérnek a látogatásra. Szándékuk komoly, sőt a legkomolyabb.

Eddig van. A válasz is elment már, tartalma röviden az: Szívesen látott vendégek lesznek!

A két jó barátnővel azóta nem lehet birni. Titkolják ugyan az esetet, de nem sokáig, mert ugyis nyilvánosságra kerül esetleg két eljegyzés kapcsán.

Az elsőéves.

Arad, augusztus 29.

Ezen a nyáron már lemondott, hogy kijárjon a rétre a fiukkal metázni. Ez már nem illik a férfiasághoz. Inkább a cukrászdát kereste föl délutánonként és illő érdekességgel hallgatta az öregebb jogásziuk tanácsait. Lehetőleg szigorú arcot vágott, a kisleányokkal immár nem törődött, sőt ifjusága fontoskodásával állandóan úgy járt, kelt, hogy a fejét fennhordta és tokáját lebecsültte. Bólingatva hallgatta az apja beszédét, amelyet háromszázadszor elismertelt:

— Fiam, kilépsz az életbe...

Az anyja sirt:

— Vigyazz magadra. Villamostól, móktól óvakodj... A pénzt ne pazarold.

Ah, a nők, a pesti nők! Főképen rájuk gondolt, mikor sürgette az utazást. Ezt persze nem lehetett bevallani és pompás ürügyül szolgált:

— Lakást kell nézni, a beiratások iránt érdeklődni, könyveket beszerezni...

Persze, a szülői halasztgatták a dolgot; ráérez mondták, szeptember elején. Nincs értelme a sietségnek; ám ezt nem akarta belátni és addig macakodott, míg tegnap végre becsomagolták a holmiját (két ruhát, fehérneműt, két pár cipőt, fogkefét, fésűt, himzett papucsot és két Jókai-könyvet), az apja ellátta pénzzel, az anyja is adott neki dugva néhány forintot. („Erről az apának nem szabad tudni!”) aztán felültették a vonatra és mikor a mozdony fűtyült, megtörtént a nagyjelentőségű dolog; barátunk kilépett az életbe...

Vitte a masina. Hátradott a harmadosztályu kocsik kemény lapadjanak támlájára és lehunyt szemekkel elgondolkodott, hogy milyen súlyos feladatok várnak reá; hogy hogyan fog itt élni; miként fogja pénzt beosztani; hová fog eljarni; mik lesznek a teendői; mimódon fog a kisertesek ellen védekezni; hogyan fogja vizsgáit kitüntetéssel letenni, meghódítani a várost, a női szíveket, és egyáltalán hirt és dicsőséget szerez. Feltűnt előtte a jövődjé. Ez szép lesz és csillogó. Hiszen rajta mulik, csak okosan és helyesen kell cselekednie. Persze, egy kis szerencse is szükségeltetik ehhez: ha például Timon tanárnak nem tetszik meg az arca, akkor hiába minden. Így beszéltek az öregebbek, akik tapasztalat után tudják; tudniillik folyton megbuktak. Ezt

ő nem fogja tenni, — az anyja kisírná a szemét. És mit szólna hozzá Erzsike kisasszony.

Igy észrevétlen elült az ut fele. A másik fele annál hosszabb volt. Folyton felugrált a helyéből; gondolta: ezzel gyorsabban telik az idő. Az ablakhoz ment, meg leült, aztán cigarettára gyújtott és számolgatta, meddig tart még; mikor ér már Pestre? Az utitársai parasztasszonyok, szabadságról jövő bakák, szobalányok, sehogys tudták megérteni türelmetlenségét. Ötvenszer kihuzta a zsebéből a nagy kulcsrajáró ezüst óráját, — amit az érettségire kapott az apjától. Még félóra, — már csak huszonkilenc perc, aztán tiz, végre már csak kettő.

Főlkapta a csomagját és még a vonat meg se állt, leugrott a kocsik lépcsőjéről. Már ekkor elfelejtette az otthonvalókat, sőt a szigorú, nagyszakálu professzorokat is. A tolongásban, az utasok lökdösődésében, a sipolásban, a lármában és a kiabálásban, a zsebongó hangkaoszban egyetlen szó zugott feléje és attól elszédült:

— Budapest!

Oh, Budapest, nagyszerű házaival, szaladgáló villamosaival, robogó fogataival és embereivel! Beszép! De báméskodni nem illik, mert utóbb még vidékinek nézik. Meg aztán este van, a városból nem igen látszik semmi, csak hosszú, hosszú sora a kigyújtott gázlámpásoknak. Hamar, hamar, hol van a Németh-utca, ahol az anyja testvére lakik, akinél megszáll, míg lakást talál. Ott szívesen fogadják, megétegetik és ezer ilyen kérdést intéznek hozzá:

— Hogy van az anyád?

Aztán lefektetik, de aludni nem tud. Lámpa mellett sokáig fönn van: följegyzni, — hogy mik a legközelebbi napok teendői. Ez körülbelül így hangzik:

— Elmenni a Vas-utca, 12 frtért szobát fölvenni; 24 frtért koszt a Maria-utca; teát vásárolni és gyorsforralót: 1 frt 50; selyemnyakkendő és sétatálcá: 2 frt 50 kr; névjegyet rendelni (Dövcösöry László, első éves joghallgató) 1 frt; magas gallér 1 frt 20 kr; Ós-Budába: 10 frt; délbe elmenni az ugynevezett Koronaherceg-utca, (ide adott találkozót Kun Benedek); purzicsányi dohányt bevásárolni 1 frt 15 kr; kimenni az Andrássy-utca, aztán megnézni a New-York palotát, a muzeumot, a Lanchidat, a királyi várkertet és Küry Klárát, és végül egyetemre menni, hogy mikor van a beiratkozás...

Amig ezeket így összehozta, igen elálmosodott. Lefeküdt és gyönyörű álmai voltak: párbajozott egy másodévessevel és megvágta. Reggel igen korán fölébredt, és első útja a Muzeum-köruti jogász-kávéház volt. Kereste a kartársait, de a helyiségben nem találta meg őket; csak egy másik, hozzá hasonló igen fiatal urat látott. Az odalépett hozzá:

— Kulacs Pista, első-éves jogász.

— Dövcösöry, — szervusz.

— Nem parancsolok egy partit karamból?

— Köszönöm, igen. Vagy nem, még nem tudok elég jól.

Aztán elkezdtek beszélgetni a körről és arról, hogy ki lesz az elnök. Es szidták Hajnikot, aki mindenkit megbuktat.

TANÜGY.

(—) A felsőbb leányiskola ügyében. A nm. vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszternek 55229 sz. rendeletével engedélyezett felsőbb leányiskola Arad szab. kir. város erkölcsi és anyagi támogatásában részesülvén, megnyugtató értesitem az intézet iránt érdeklődő szülőket, hogy Arad város közönsége az iskola nyilvánossági jogát újból fogja kérelmezni; ha pedig az a tanév végeig meg nem adatnék remény van arra, hogy a város közönsége ki-esszközölheti, hogy a tekintélyesebb számban jelentkező növendékek valamely állami felsőbb leányiskola kiküldött tanártestülete előtt itt Aradon tehessenek vizsgálatot és nyerjenek államérvényes bizonyítványt. Salacz Gyula, kir. tanácsos, polgármester.

(—) Megerősített tanár. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Hunyady József aradi kir. főgymnasiumi rendes tanárt rendes tanári minőségben véglegesen megerősítette.

(—) Beiratás. A m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskolában a beiratás szeptember hó 2., 3. és 4. napjain délelőtt 9—12. lesz. Ugyan ezen napok délutánjain tartatnak meg a javító és fölvételi vizsgálatok. Az igazgatóság.

Gyikossági merénylet az aranykéz-utcában.

(A bicskázó férj.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Érdekes s egyuttal tragikus kimenetelű szerelmi jelenet játszódott le ma estefelé egy aradi korcsmában. Olyan volt ez a jelenet, mintha egy népszínműből vették volna ki, csak hogy ennél vér is folyt, míg ellenben a népszínműben nem folyik vér.

Egy szerelmes história rózsaszínű epizódja volt ez, mely vérszínesen végződött az aranykéz-utcai csapszékben. Egy menyecske találkozik a volt szeretőjével a férj jelenlétében, a menyecske kacérkodni kezd a kihűlt imádóval, a férj felkapja boros poharát és a színpadról ellesett grandiózitással a menyecske fejéhez akarja applikálni. A régi szerető beleszól, a menyecske kiszalad az udvarra, a férj utána.

Itt aztán kezdődik a tragédia. A volt imádó, elientétbe helyezkedve a népszínművek követelményeivel, bennmaradt a korcsmában s ettől kezdve néma szemlélője a következőknek. Ellenben megjelenik a színen egy harmadik, aki beleavatkozik a dolgokba s a kinek felhasitják a karizmát. A menyecske remegve nézi a küzdelmet, melyet brutális férje folytat az ismeretlenül s közben nem ép a leghizelgőbb véleményt formálja magának a volt imádójáról.

A véres merényletről tudósítók az alábbi részletes tudósításban számol be:

Koppán Mátyás napszámo: elvégezve munkáját, feleségével, egy csinos barna menyecskével hazafelé ballagott az aranykéz-utcában. Mikor *Valentini* Alajosnak aranykéz-utca 20. szám alatti korcsmája elé értek, a férj megszólalt:

— Hé, nem néznénk be egy kupicára?

— De biz' benézhetünk, volt az asszony válasza.

Be is nyitottak. Az ivóban ott ült *Ördög* István, az asszony régi szeretője. Sötét pir borította el az asszony arcát. Mert hát azok az idők szépek voltak s jól esik vissza emlékezni rájuk.

A menyecske indítványára oda ültek ahhoz az asztalhoz, a melynél *Ördög* ült. *Ördög* kötekedő hangon kérdezte:

— Hát szeretsz-e még, szép rózsám?

A férj felelni akart erre, de a menyecske megelőzte:

— Csak úgy, a hogy te szeretsz.

— Már pedig én nem nagyon szeretlek már.

— Pedig én szerettelek, talán még most is tudnád szeretni.

Koppán kissé kényelmetlenül érezte magát a beszélgetés alatt.

— Hát aztán még most is szereted Pistát?

— kérdezte a menyecskétől.

— Tán kíváncsi rá? — mordult rá az asszony.

— Már mért ne volnék erre kíváncsi?

— Pedig semmi köze hozzá — felelt az asszony, aki úgy látszik, nem a legjobb viszonyban él a férjével.

Koppán erre dühösen felugrott a helyéről, fölkapta az üveget, a poharat és az asszonyhoz akarta vágni.

Ördög István hirtelen fölugrott, megfogta a karját és csöndesen odaszólt neki.

— Hadd abba, hékás!

Eközben az asszony kiszaladt az udvarra. Koppán nem törődve avval, hogy *Ördög* öt képzelt férji jogainak gyakorlásában megakadályozta, szintén kirohant az asszony után.

Odakint elővette a fanyelű bicskáját és hadonászni kezdett vele. Az asszony bujt előre, de Koppán folyton üldözte. Meglátta azt *Kvaznicska* János köművesegéd, a ki az udvaron állott. Odaszaladt a dühöngő férjhez és megfogta a karját. Koppán a késével nekiesett *Kvaznicskának* és jobb karját három helyen felhasította, azonkívül levágta jobb kezének mutató ujját. Ezt a jelenetet *Ördög* az ivóból nézte végig.

A város dobosa, *Mike* Gábor ép arra felé járt és a sikoltozásra benézett. Akkorra már vége volt mindennek *Mike*, aki a mentőtanfolyamot végezte, azonnal szakszerű kötést alkalmazott a vérző *Kvaznicskára* és elállította a vérzést, mely a rögtöni segély híján esetleg végzetessé válhatott volna. *Mike* aztán értesítette a rendőrséget, mely kiküldte a mentőkocsit a helyszínére, a honnan *Tisch* Mór dr. tb. főorvos a súlyosan sebesültet a kórházba szállította.

Murády Álmos inspekciós rendőrhadnagy Koppánt letartóztatta és bekísértette a rendőrségre. Este aztán kihallgatta a tanukat és a tetteket.

HIREK.

Hol van Szelle?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 29.

Szelle József visszaérkezéséről még semmi pozitív hír nincs. Még most is mondják, bár most már kevésbé határozottan, hogy visszatért, de most se akadt ember, aki látta volna. Nincs tehát kizárva az a lehetőség, hogy *Szelle* tényleg nincs Aradon és csak jóakarói megbarátjai terjesztik a visszaérkezéséről elterjedt híreket.

Mint tegnap meg írtuk, *Kertész* Miksa dr. csődtömeggondnok megbízásából ma ismét element *Szellékhez* *Csizmás* Szilárd, azonkívül *Török* Dénes és *Kiss* Gyula bírósági becsüs. Mikor bementek a lakásba, *Szelléné* minden várakozás ellenére készségesen ajtót nyitott, ám egyuttal kijelentette, hogy hiába keresnek, nem találnak semmit.

— Fent lakunk már Budapesten, a lakásunk Alkotmány-utca 28. Tessék ott árverezni, — szölt oda *Török* Dénesnek.

— Itthon van *Szelle* ur? — Kérdezte *Csizmás* Szilárd érthető kíváncsisággal.

— Igenis, itthon van. Ott alszik a tizedik szobában. De oda nem lehet menni, mert nem engedem, hogy felzavarják. — felelte *Szelléné*.

A bizottság ekkor végig járta azokat a szobákat, a melyekből nem vittek el minden butort, de sem *Szellét*, sem a butorokat nem találták. Az esetről rögtön jegyzőkönyvet vettek fel. A jegyzőkönyvben kiemelték, hogy *Szellét* nem látták, a keresett butorok pedig hiányzanak.

Halottak a kútban.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 29.

Különös eseményt táviratoz lapunknak kassai tudósítók. *Pethő-Szinye* község határában fekszik *Bacska-tanya*, a mely gróf *Forgách* Sándor tulajdonát képezi. A tanyán régóta nélkülözték a jó ivóvizet, azért elhatározták, hogy kutat ásnak. Az ásásokat tegnap kezdték meg. Talán nyolc-tíz méterre jutottak már, a midőn az ásó megragadta a szolgálatot, se-hogy sem akart a földbe hatolni. Az okát kuttatták a munkások, a midőn az egyik béreslegény felkiáltott:

— Hiszen ez nem föld, hanem szén!

A munkavezető szemügyre vette a fekete

földtörmelékét s bevitte *Pethő-Szinyére*, a hol meggyőződtek arról, hogy az tényleg szén, még pedig a legjobb minőségű.

A leletről azonnal értesítették a járási főszolgabíró is, ki egy szakbizottsággal a helyszínre sietett. Ott aztán kiderült, hogy az egész terület nagyrészen szén van.

A munkások nagy nehezen tovább ásták a kutat s *Vincellér* Mihály és *Ludvig* János már úgy 11 méternyire voltak lenn a szénbányában. Midőn estefelé sem jöttek ki az üregből, keresésükre indultak s meg is találták őket az üreg fenekén holtan.

Az esetről jelentést tettek újból a községi előjáróságnál, a mely a községi orvossal együtt megjelent az ásatásnál s megállapították, hogy a két embert a feltört szénágas ölte meg.

Ez már kétségtelenül bizonyítja, hogy ott köszentelep rejlik a földben. *Bacska-tanya*, a melynek létezéséről eddig senkisé tudott, most egyszerre nevezetes lesz köszénbányajáról.

— A miniszterelnök utja. *Szell* Kálmán miniszterelnök holnap reggel Bécsbe utazik, a honnan hétfőn reggel visszatér, hogy a délelőtt tartandó minisztertanácsban elnököljen.

— *Stauber* József, lapunk felelős szerkesztője szabadságáról visszaérkezett, s a mai nappal a lap vezetését újból átvette.

— A képviselőház feloszlása. Budapestről táviratozza tudósítók: Illetékes helyről megcáfolják a mai fővárosi lapok ama hírét, mintha a képviselőházat szept. 12-én feloszlatták. *Nagyváradról* táviratozzák, hogy a közigazgatási hatóságok ma táviratot kaptak, hogy legyenek elkészülve a választásokra, melyek október elején lesznek megtartva.

— *Lueger* megabcugolták. A dicsőség mulandó. Ennek a mondásnak igaz voltát kezdi már érezni. *Lueger* ur, Bécs város hirhedt polgármestere is, a kinek ma az a pech esett meg, hogy a szó legszorosabb értelmében leabcugolták. Ezerötszáz ököl emelkedett égnek, ezerötszáz torok kiáltozta ma Bécs utcáin: *Abzug Lueger!* Ezt a parázs kis tüntetést a császárváros munkaközvetítő intézeteiben levő munkások rendezték, a kik nagyon el vannak keseredve *Lueger* intézkedései iránt s rég készülődtek arra, hogy érzelmeiknek kifejezést adjunk. Ez ma meg is történt. A népszerű „schöner Karl” tehát újból abzugolást kapott. Igaz, hogy a tüntetőket a rendőrség szétkergette, de ez a hivatalos beavatkozás mit sem von le a jól kiérdemelt abzugok értékéből.

— A szegények védelme. Érdekes körirat érkezett ma Aradvármegyéhez és Arad városához *Szabadka* város törvényhatósági bizottságától. Ebben az átiratban igen megszívleendő módon a szegényebb anyagi viszonyok közt élő magyar családok s különösen a magyar kiscsapatok létfontosságának biztosítása érdekében emel szót a törvényhatóság. Az indok, a mely a mozgalom megindításra készítette a törvényhatóságot: a szocializmus terjedése és mindinkább nagyobb mérvű kivándorlás. A baj orvoslását az amerikai egyesült államok liberális gondolkodású népe előtt már rég ismeri „homestead” intézménynek létesítésében találják. Vagyis a törvényhozás intézkedését akarják arra nézve, hogy az 1881 évi LX. t. c. rendelkezésével a végrehajtás alól már kivett ingóságokon kívül senkinek, semmiféle tartozásáért, egy szobára való butorzata és a házban található élelmi szerei, valamint a kisiparosok feldolgozására váró nyers anyaga négyszáz korona értékig senki javára lefoglalható ne legyen.

Szabadka város törvényhatósági bizottsága feliratilag kérte a kormányt s a képviselőházat ilyen törvény alkotására, a társtörvényhatóságokat pedig köiratban kérték fel csatlakozásra. A lelkes hangú átirat bizonyára nem marad visszhang nélkül s a mi két törvényhatóságunk is megadja a kért támogatást.

— **Választási mozgalmak.** A *tasnádi* választókerületben a szabadelvű párt *Szemere* Miklós császári és királyi kamarást öhajta a jelöltség elvállalására megnyerni. A jelölő értekezletet szeptember hó 10-én fogják Tasnádon megtartani. E kerületben eddig csak a függetlenségi pártnak van jelöltje, dr. *Horváth* Zoltán budapesti ügyvéd személyében. Dr. *Horváth* Gyula fővárosi ügyvéd, fejérmegyei birtokos, aki tudvalevőleg a csákvári kerületben lép fel függetlenségi programmal, e héten utazik is a kerületbe és látogatást tesz a községekben. Ez utárára dr. *Eötvös* Bálint, a vaáli kerület függetlenségi párti képviselőjelöltje kíséri. *Szombat-helyről* a következőket táviratozzák lapunknak: Néhány fővárosi lap azt írta, hogy *Korniss* Károly gróf, Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter veje, az orcifalvi kerületben szabadelvűpárti programmal képviselőül lép fel *Blaskovics* Ferenc eddigi szabadelvűpárti képviselő ellen. *Korniss* Károly gróf felhatalmazott bennünket annak a kijelentésére, hogy ez a hiresztelés teljesen alaptalan és ő egyáltalán nem is szándékozik politikai téren működni.

— **A pozsonyi választás.** Pozsonyból táviratozzák: Pozsony város első kerületének *Szilágyi* Dezső halála következtében megüresedett mandátumára ma reggel 9 órakor kezdődött meg a választás a városháza nagytermében. Sorshuzással a következő sorrendet állapították meg a jelöltek között: *Dvorák* Károly, *Molec* Dani, *Günther* Vilmos. 11 óráig *Dvorák* 52, *Molec* 180 és *Günther* 125 szavazatot kapott. A választás este fél 7 órakor ért véget. 1600 szavazó közül 894 választó szavazott. Ezekből *Molec* kapott 446, *Günther* 398, és *Dvorák* 120 szavazatot. *Molec* abszolút szavazat-többséghez egyetlen egy szavazat hiányzott s ennél fogva új választást kell elrendelni. Ennek határnapját holnap hirdetik ki.

— **A csanádi klérusból.** *Desseffy* Sándor csanádi megyés püspök *Schwenninger* Jakab segédlelkézt Stajerlakról Glogovára, *Fuz* Emil Glogovárról Szent Hubertre és *Bezán* Jánost Szent Hubertről Stajerlakra helyezte át.

— **Mangra Vazul képviselőjelölt.** Nagyváradról írják: Magyar-Csekén hatalmas ellenfél készül megingatni *Fassie* Tódor eddig erősnek vélt pozícióját. Hír szerint fel fog lépni *szabadelvűpárti* programmal *Mangra* Vazul nagyvárad-i gör. kelet püspöki helynök is, a kinek erős táborra van a magyar-csékai román választók körében és így az esetre, ha a központi szabadelvűpárt hozzájárul jelöléséhez, megválasztása bizonyosra vehető.

— **Az ötös és ötvenes bankó alkonya.** Arad város hatóságához most érkezett meg a miniszteri leirat, az ötös és ötvenes bankó bevonásáról. Szeptember hó elsején kezdik meg a bevonást, azonban 1903. február hó 28-áig még magánforgalomban marad. E naptól kezdve fizetés gyanánt már nem fogják elfogadni. Elsejétől kezdve tehát mindig kevesebb-kevesebb lesz a hires ötös, meg ötvenes bankó, míg aztán végkép eltűnik a látóhatárról s legfeljebb a múzeumok üvegszekrényében fogjuk látni a szép időket átélő papirost.

— **A jezsuiták Zágrábban.** Immár befejezett dolog a jezsuitáknak Zágrábban való letelepedése. A templom és a kolostor, melynek építését már a folyó évi októberben megkezdik, háromszázezer koronába fog kerülni. A templomot 2500 ember befogadására tervezik.

— **A tótok öröklődnek.** Pozsonyból táviratozzák: A dunáninneri ág. hitv. evangélikus egyházkerület konventjét ma nyitotta meg *Ries* zay-ugróci plébános imája után *Laszkáry* Gyula felügyelő, a főrendiház tagja. Megnyitó beszédeben kegyelettel emlékezett meg *Szilágyi* De-

zsőnek a haza és az egyház körül szerzett hatalmas érdemeiről. Azután *Baltik* Frigyes püspök felolvasta az évi jelentést. Hosszabb vita keletkezett a trencsényi és nyitrai szeniorátus ama kívánsága fölött, hogy a magyar nyelvnek a konvent gyűlésein való kizárólagos használatáról hozott 1895-iki határozatot a *tót nyelv* javára változtassák meg. *Benicky* Árpád nóg-rádi felügyelő, *Lang* Lajos és *Pulszky* Agost felszólaltak az indítvány ellen, a melyet erre nagy többséggel elvetettek. A nevezett szeniorátusok képviselői azt is indítványozták, hogy a trencsényi és a nyitrai theologiai intézet tanári karát helyezték vád alá, mert az intézetnek több tagját pánszláv üzemek miatt az intézetből kizárták. Az indítványt illetéktelenség címén félretették. A gyűlést holnap folytatják.

— **A braganzai herceg automobilja.** Egyik nagyvárad-i lapban olvastuk a következő hírt: A nagyvárad-i Vilmos-huszár ezred tudvalevőleg pár hétig Arad környékén tartja nagygyakorlatait. Az ezred Arad vidékéről most *Bibarmegyébe* vonult és mint tudósítónk táviratban jelenti, ma Nagyszalontára érkezett. A nagy-mu katonaság természetesen erősen megváltoztatta Nagy-Szalonta életét. Legnagyobb feltűnést azonban a braganzai herceg keltette sötétvörös automobiljával. Alighogy Szalontára érkezett ma az ezred, a herceg gépkocsira ült és néhány tisztársa kíséretében *Araara* ment át *uzsonnázni*. Estére már vissza is érkezett a jó nagy utról a braganzai herceg, a ki buzgón részt vesz a gyakorlatokban, de mindenhová magával viszi gépkocsiját és népszerűsíti a vidéken a tőf-tőföt.

— **A rakodási idő.** Az aradi közuti vaspálya és téglagyár részvénytársaság értesíti a közönséget, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága a tömegesen megindult áruszállítási forgalom következtében legutóbbi körrendelete alapján a vasuti kocik ki, illetve megrakodásának idejét f. é. szeptember hó 1-től további intézkedésig *9 nappali órára* szállította le.

— **Nyári hó.** Még bátran nyárnak vallhatjuk a nyarat, bárha a szükségessé vált őszi felöltő alkonyat tájon erősen argumentál ellene. A becsület és pedáns *Gregoriánus* kalendárium lapjairól még nyári meleg sugárik reánk és élén az illuziókkal, teljes bizalommal citáljuk a nyári hőt. Am valahol a bihari hegyek között heves téli szélroham tépi szét a kalendárium lapjait és messze hirdeti, hogy tél van. Bárha talán nincs igaza. A tél még messze van s az őszi fuvalmak be se kérezhettek a hegyek közé, hol mosolyogva nyitja szirmait a vadvirág. De Biharban mégis tél van, ha nem más próba-tél, amelynek premijere még csak egy pár hónap múlva eshetik meg. Nagyváradról írják, hogy Biharfüreden a vármegye hegyek közé ékelt, regényes-üdülöhelyén a minap két *ujnyi vastag rétegben hó esett*. Előző este feltűnően lehűlt a levegő hőmérséklete s hideg szél járt az egész tájon, reggelre kelve pedig ragyogó, fehér hópalást borította a viruló hegyeket, csodálatosan gyönyörű látványt tárva a fürdővendégek elé.

— **Az aradi zene-konzervatoriumban** augusztus 28-ikán megkezdődtek a beiratások. Ugy mint az előbbi években, most is már nagy számban jelentkeznek a tanítványok. Nagy vonzóereje az idej tanévnek azon körülmény, hogy az igazgatóság egy akadémiailag képzett magyar énektanárnőt, *Weichardt* Aurora urhölgyet Budapestről szerződtette. A beiratások minden nap d. e. 9—12 és fél óráig és d. u. 4—6 és fél óráig az intézet irodájában tartanak.

— **Sikkasztó prokurista.** Bécsből táviratozzák lapunknak: *Freiberger* Henrik, a *Flesch* Zsigmond társa bogyáros-cég prokuristája tegnap reggel óta eltűnt. Hátrahagyott leveleiből kitűnik, hogy 130,600 koronát sikkasztott. *Freiberger* 63 éves. Egy újabb bécsi távirat jelenti, hogy *Freiberger* ma délelőtt önként jelentkezett az ügyészségnél, a hol fogva tartják.

— **Balázs Ferenc — a tengeren.** Az a különös hír volt ma elterjedve Aradon, hogy *Balázs* Ferenc, az aradi árvabáz igazgatója,

Abbázia mellett a tengerbe fullt. Sokan tudták, hogy *Balázs* lement Abbázia környékére üdülni, annál inkább hitték tehát a mind szélesebb körben terjedő hírt, mely azt is részletezte, hogy *Balázs* csónakon kirándulást tett, így érte el a tengeri vihar s a katasztrófa. Érdekes, hogy *Balázs* felesége a rémhírek hallatára táviratilag kérdezősködött Abbáziában a férje után. Annál nagyobb volt öröme, midőn ma *Balázs* teljes egészségben megjött s személyesen hozta meg a városszerte elterjedt mese legbizonyosabb cáfolatát.

— **Burházasság Bécsben.** Szeptember 5-én érdekes házassági kötés lesz Bécsben. *Schaeffers* Károly bur fiatal ember esküszik örök hűséget *Kittler* Mária bécsi leánynak. A fiatal bur pár hét előtt érkezett Bécsbe, azzal a csapattal, a melyik a Praterben vad afrikai törzsekkel együtt produkálja magát. *Schaeffers* pár nap előtt előadás közben leesett lováról s a kórházba szállították. Itt ismerkedett meg a leánnyal, ki kórházi ápolónő volt. *Schaeffers* ez év elejéig harcolt a bur csapatokkal az angolok ellen, de egy lövés seb következtében távozott a hátról.

— **Egy budapesti cég fizetésektelensége.** *Scholik* Lajos budapesti juttáru cég ma fizetésektelenséget jelentett be. A cég passzívája 400,000 korona, 420,000 korona készárukban és 100,000 váltókban. A cég megkezdette az egyezkedési tárgyalásokat.

— **A kerékpártolvaj a vizsgálóbírósnál.** *Dani* Mihály kis-iratosi suhancot, *Blaskovits* Erneszt kerékpárjának tolvaját ma kísérte át a rendőrség *Nyirő* Géza vizsgálóbíró elé, ahol a további nyomozást fogják folytatni, amely azért válik szükségessé, mert *Dani* megmástitotta előbbi vallomását. Első kihallgatásakor ugyanis azt vallotta, hogy a kerékpárt egy előtte ismeretlen iratosi gépésztől vette, utóbb azonban oda módosította vallomását, hogy a gépet az iratosi kukorica-földeken találta. Beigazolást nyert azonban az, hogy *Dani* a lopás napján Aradon tartózkodott, az elloptott bicikli másnap reggel *Dani* lakásának padlásán volt. Ezekből nyilvánvaló, hogy a tettes *Dani*, aki így aligha fog kikerülni börtön nélkül a vizsgálóbíró kezéből.

— **Uj gyógyintézet.** A magy. kir. belügy-miniszter megengedte *Hecht* Adolf dr. aradi orvosnak, hogy az Aradon felállított villanyfény és gyógyfürdője a *gyógyintézet* nevet viselje.

— **A csendőr boszúja.** Keszthelyről táviratozzák: *Lázár* Sándor zalacsányi csendőr nyolc napra fegyelmi vétség miatt be volt zárva. Amikor megszabadult, Keszthelyről Zalacsányba ment, ahol az őrsvezetőre, régi haragosára háromszor rálőtt, de egy golyó sem talált. Erre a major mögé futott és *szíven lötte magát*.

— **Megitta a koporsó árát.** Ezt a nem mindennapi dolgot *Németh* József szegedi napszamos cselekedte meg. Meghalt három hónapos gyermeke. Az apa leginkább azon szomorkodott, hogy nincs pénze koporsóra. E fölötti bánatában elhatározta, hogy fölakasztja magát. Amíg azonban az akasztáshoz szükséges előmunkálatokkal foglalkozott, pár szomszédaszony pénzt vitt neki koporsóra. *Németh* József így indult koporsót venni. Utjába akadt azonban egy pálinkamérés. Így aztán eluszojt a koporsó ára. Mikor ezt maga is észre vette *Németh* József, megint észébe jutott a kötel. Már függött a gerendan, amikor egy ember levágta. Így nem halt meg, sőt új pénzt is kapott, a kis halott koporsóját azonban mással vásároltatta meg.

— **Szerencsétlen légi utazás.** Elberfeldről írják, hogy ott tegnap egy léghajóval felszálltak *Ferrel* ur és *Polly* kisasszony. Midőn már jó magasan voltak, *Polly* kisasszony a mentő ernyőt felnyitotta s azzal le akart szállni. Az ernyő azonban összecuszkodott s a leány a magasból alétlan zuhant a földre. A súlyos bordatörések folytán életbenmaradásához nincs remény.

— **Eljegyzés a fegyházban.** Rémregénybe illő hírről számoltak be tegnap az atheni lapok: Patrikios fivérek gyilkosság elkövetése miatt tizenöt évi fegyházra lettek elítélve. A fogság alatt pálcákat faragtak s miután azok igen csinosak voltak, Tassis kereskedő mind miabbb rendeléseket tett a fegyházban. A pálcákért kis lánya ment mindig. Idővel a kis leányból nagy leány lett s az egyik fegyencnek igen megtetszett. Ugy, hogy meg is kérte a kezét. Az apa nem volt nagyon előítéletes és oda ígérte az ügyes rabnak a leányt. Az esküvőnek a rab kiszabadulása után kellett volna megtörténni. Az apa időközben meggondolta magát s mikor kiszabadult rab eljött menyaszonyóért, azt megtagadta. A Patrikios testvérek ekkor bosszúra határozták el magukat. Éjnek idején betörték a lakásba s a leányt elakarták rabolni. A leány anyja még idejekorán felébredt s segítségért kiáltott. A megérkező rendőrök és szomszédok segítségével, lefegyverték a rablókat. A vőlegényjelölt azonban az egyik rendőrbiztost a dulakodás hevében leszúrta.

— **Megszűnt a pestis.** Konstantinápolyból táviratozzák: Minthogy tíz nap óta pestiseset nem fordult elő, a Konstantinápolyból elinduló hajók máltól fogva egészségi bizonyítványt kapnak.

— **Beomlott ház.** Bázélből táviratozzák: tegnap este kevéssel hat óra után egy épülő ház, melynek teteje is majdnem elkészült, beomlott és az épületen dolgozó munkások és ácsokat maga alá temette. Az áldozatok számát 18—20 emberre teszik. Este kilencig hat súlyos sebesültet és két halottat ástak ki a rom alól. A többi menthetetlenül elveszett.

— **Véres harc rendőrök és polgárok között.** Halálos kimenetelű verekezés volt — mint nekünk írják — tegnap éjjel Csávolyon, hol a polgárok és a rendőrök tűztek össze, mely alkalommal emberélet is áldozatul esett. A csávolyi tartalékos katonákat ugyanis fegyvergyakorlatra hívták be. Tegnap reggel kellett volna indulniok s előtte való este a községi korcsmába jöttek össze mulatni. Este 11 óra után a rendőrök felszólították a korcsmárost, hogy zárja be az üzletét, mire ez kijelentette, hogy a vendégek nem akarnak távozni. A rendőrök később ismét bementek a korcsmába s ekkor már a vendégeket szólították fel a távozásra. Ez a felszólítás azonban dühbe hozott néhány ittas állapotban volt tartalékos s közülök egy Bodák György nevű ember egy lites üveget vágott az egyik rendőr fejéhez. A két rendőr ekkor kardot rántott s ezzel rontottak a mulatókra, akik viszont székeket kapkodtak fel s azokkal verték le a rendőröket, kik közül Lukács Flóris rendőr véres fejjel elmenekült, m.g a másikat, Döms Pált, ott a korcsmában agyonverték. Azonban a polgáriak sem maradtak sérelmentlenül, mert az egyik rendőr kardjával felszakította Csolics Péter hasát, akinek belei kifordultak, Dudás Miklósnak pedig a karján vágta fel az ereket. A csendőrség még az éjjel megindította a nyomozást s a verekezésben résztvevő egyéneket letartóztatták.

— **Menekülés a halálba.** Szegeden ma korán reggel a dereglyéről egy urias külsejű ember vetette magát a Tiszába. Az embert el is ragadják a habok, ha segítségére nem siet és ki nem menti a közelben dolgozó két hajós. Partra segítették a csuronvizet, félig ájult embert. Mikor valamennyire magához térítették, elmondta, hogy Róth Károlynak hívják. A boldogtalant bérkocsin vitték egyik testvéréhez, ahol nyomban ápolás alá vették. Róthnak pár év előtt a leszámoló-hivatalban jó állása volt. Akkor idégbetegség lepte meg és ilyen állapotban egy napon merényletet követett el főnöke ellen. Azóta hosszabb ideig távol volt Szegedtől. Állapota valamennyire javult. Haza került pár hó előtt, de otthon szomorú napokat élt át. Hasztalan járt-kelt valami állás után. Nem tudott keresethez jutni, pedig dolgozni szeretett volna. Tegnap — úgy gondolta — már betelt a keserűség pohara. Levelet írt a

fivéréhez és volt hivatalnoktársaiboz. Azt írta, hogy nem tud megbirkózni tovább az étellel és mihamarább lerázza annak nyűgét. „Mire soraimat olvassátok — írta — már nem vagyok az élők között.“ A megdöbbent testvérek még tegnap este fölkeresték Szűcs József kapitányt, aki rendőröket küldött a partra és figyelmeztette a munkásokat is, hogy résen legyenek. A beteg Róth Károlyt most testvérei ápolják.

— **Arany János pipája.** Minden apró tárgy, mely nagy embereink emlékéhez fűződik, drága előttünk. Éppen azért érdeklődéssel olvashatjuk Bárdos Gyula József tárcáját, amelyben leírja, hogy jutott Arany János pipájához.

— A mult hetekben — írja a szerző — az Alföldön kóboroltam. A többi között megfordultam Dömsdön is. Ott bukkantam ez ereklyére. Egyik jó barátommal, Galasi Gózon Aladárrel megfordultam a község előtt köztisztelőben álló Kudar Zsigmond nyugalmazott jegyző urnál. Kvaterkázás közben egyszer csak az Arany János pipáját kéri az én kedves barátom. A jó Zsiga bácsi kihozza a kis gipsz pipát; az én barátom pedig sok ember előtt ismeretlen élvezettel szívja becses tartalmát. Bár nem vagyok pipás emner, mégis addig kunyoráltam a Zsiga bácsitól, míg végre nekem adta.

— Jól van édes uramöcsém — mondá — magának adom, mert tudom, hogy jó kezekben lesz és meg fogja becsülni.

— Köszönöm, kedves Zsiga bácsi; de ugy-e mások kedvéért megteszi még azt a sziveséget, hogy ír mellé egy kis bizonyítványt is?!

— Nagyon szívesen. Erre megírja ezt a kis bizonyítványt, olvasák csak, kérem:

Bizonyítvány Hogy ezen Gypsy pipa, valóság-gal Tekintetes Arany János ur Nagy Kőrösi Tanár ur korából, annak pipatóriumából való, ezenel hitelesen igazolom. Dömsdön, 1901. Julius 25. Kudar Zsigmond Arany János volt tanítványa. P. H.

Kudar Zsigmond a pipát úgy esente el az ő kedves tanárjától. Egy kellemes tavaszi nap reggelén hálóköntösben sétálgatott a jó öreg ur kertjében, szivogatva gipsz pipáját. Lehet, hogy akkor gondolkozott a „Toldi szerelmén“, de úgy látszott, hogy „nem ment“, mert pipáját letette a léckerítés mellé, maga pedig a véteményeket kezdte gyomlálgatni. Több se kellett a huncut diáknak. Egyet gondolt Kudar Zsiga: Legalább lesz emlékem Arany Jánostól. A másik pillanatban a gipsz pipa a léckerítésen kívül volt, majd mihamar a kabát belső zsebébe került. Azóta Kudar Zsigmond folyton őrizte Arany János pipáját.

— **Hajókatasztrófa.** Hamburgból távirják, hogy a „Kiav-tschau“ nevű kínai személyszállító gőzös Hongkongba menet alatt Amoy mellett kigyuladt és elégett. A személyzet és utasok közül csupán kettőnek sikerült megmenekülni. A többi részben összeégett, részben a tengerbe fullt.

— **Magyar név.** Pabudr János kovaszincel lakos vezetéknevének „Pászter“ra kért átváltoztatását. belügyminiszter megengedte.

— **Szerelmeféltésből.** Budapesten egy hivatalnok, Somogyi Zoltán, öngyilkossá akart lenni. Egy fővárosi szállóban tört dőfött a szívébe. Mielőtt szomorú tettét végrehajtotta, tudatta kétségbeesett szándékát mindazokkal, kik most aggódva állnak kórágya körül. — Egy hordár vitte haza atyjának: Somogyi Pálnak István-ut 17. számú lakásába a gyászos levelet, hogy a fiu öngyilkossá lesz. Mikor ez a levél hazaérkezett, a fiatal ember már végrehajtotta tettét. A bankjának, hol alkalmazva volt, szintén megírta, mire határozta magát. A bankja nagyobb értékű szevények bekasszáásával bizta meg. Somogyi Zoltán becsülettel teljesítette ezt a tisztét s hiánytalanul beszámolt a szevények árával. Alighogy elment a hivatalából, a bankba levelet hozott egy hordár, melyben Somogyi Zoltán megírta, hogy megöli magát, mert szerelmes s nem bírja a féltékenység mardosását. A vizsgálat már megállapította a boldogtalán fiatal ember tette elkövetésének körülményeit. Vét egy tizenháromcentiméteres hosszú tört, délután szobát bérelt egy szállóban s ott a gyilkos szerszámot beledöfte szívébe. Nem halt meg, de sebe aggasztó. Ugy vitték a Ferenc

József kereskedelmi kórházba, hol most aggódó gonddal ápolják.

— **Az angol királyné a párisi divat ellen.** Párisban nagyban készülődnek a divatarusnók az új őszi divat megállapítására. London ezideig mindig hódolt a francia divatnak. Az angol királyné egy körlevele folytán azonban a franci divatot száműzni fogják az angol hölgyek. Alexandra angol királyné körlevelében kérte udvarhölgyeit, hogy a koronázás alkalmával ruháikat angol gyártmányból s angol szabókkal készíttessék. Természetesen az ilyen kérelem parancsszámba megy. Egy francia szabónót ez alkalomból meginterviewolt egy újságíró. A szabónó azt mondja, nem félnek a királyné rendelkezése miatt, mert az angol szabók nem bírák velük izlés dolgában fölvenni a versenyt s rövid idő múlva az angol nők ismét csak vissza fognak térni a párisi divathoz.

— **Tűz a Flóra-gyárban.** A budapesti Flóra-gyárban egy hordó kátrány meggyuladt, amittől több hordó égni kezdett. Az első pillanatban veszedelmesnek látszott a tűz és telefonon hívták a gyárba a tűzoltókat. A tűzörség ki is vonult, de ekkorra már a gyári tűzoltók eloltották a tüzet. A rendőrség vizsgálatot indit, ki az oka a tűz keletkezésének.

— **Aki feleséget keres Aradon.** Az egyik aradi cseléd-eihelyező intézet tulajdonosnőjéhez édekes levelet hozott ma a posta. Egy torontáli sváb fiu, aki most csendőr Budapes'en, gondolt nagyot és merészet, mivel szörnyen unalmasan telik az ideje a nagyvárosban, levelet írt az aradi cselédszerző intézetbe amelyben kéri, hogy küldjenek a számára egy leányt. A levélben, a melyben a sváb fiu föltárja szíve szándékát, kiköti, hogy a leány földije legyen, de nagylelkűen megígéri, ha a küldemény „beválik“, esetleg feleségül veszi. A „zupringeráj“-ban jót nevettek a sváb fiu naiv német levelén, mely magyar fordításban így hangzik:

„Tisztelt Asszonyom!

Megkeresem t. asszonyomat, hogy lenne oly szíves nekem egy szolgálót keresni, aki hajlandó volna velem ismeretséget kötni. Én zsendár vagyok Budapesten. Keressen olyan cselédet közt, akinek adják át ezt a levelet olvasni és írjon nekem rögtön vissza és akkor én annak egy valami szépet fogok küldeni, nekem még kedvesebb lenne, ha fényképet küldene s akkor én elküldöm az enyimet. Torontálmegei vagyok és én is olyat szeretnék, aki Mária-földről vagy Csanád-Nyerő, Nagy-Szent-Miklósról (s így tovább) való.

Ha van olyan, aki hajlandó, jöjjen azonnal Budapestre, itt sok asszonyhely van. Ha akar, akkor neki utiköltséget küldök. De először írja meg, a születési helyét, mert én őt egyelőre feleségnek akarom. Azért kérem a tisztelt asszonyt, sziveskedjék nekem mindenestre egy kedveset szerezni.

Tisztelettel

Grill Jakab,

m. kir. csendőr.”

— **Revizió a gumbinneri pörben.** Az egész világ sajtóját élénken foglalkoztatja a Krosigk-féle katonai pör. Gróf Finckenstein parancsnoklő tábornok, mint egy gumbinneri távirat jelenti, kinyilatkoztatta egy újságíró előtt, hogy a pör reviziója rövidesen el lesz rendelve.

— **Az utolsó indiánus.** Az amerikai Egyesült-Államok kormányja ismét szűkebbre szorítja a rézbőrűek otthonát. Amerika rézbőrű indiánusai számára 1887-ben 182,900 □ kilométernyi területet biztosított az amerikai nagyhatalom: el nem idegeníthető terülei gyanánt. Már 1889-ben azonban elvették a rézbőrűektől 100.000 kilométert, vagyis a biztosított földterületnek a nagyobbik felét. Most újabb megdézsmálás van folyamatban, amennyiben ismét osztokodni akarnak a hatalmas fehérbőrűek a szegény rézbőrűekkel, persze csakis az utóbbiak által lakott területen. Így megy ez időről-időre egészen addig, amíg majd az utolsó indiánus ellen intézi vadászatát, vagyis érvényesíti az erősebb jogát a — kulturemberiség.

— **Postagalambok 400 évvel Krisztus előtt.** A dátum, kerek összegben 400, de Krisztus előtt. Az esemény pedig az, hogy Taurostenes az olimpusi játékok alkalmával elnyerte az egyik díjat és ezt az örvendetes családi eseményt postagalamb által rögtön közölte az apjával, mondjuk idős Taurostenes ural. A galamb szerencsésen megérkezett és a boldog apát örömben — nem ütötte meg a guta.

— Az egész históriát nem is az utóbbi, szenzációmmentes momentum kedvéért említjük meg, hanem csakis azért idézzük, mert egy átheni modern bölcs ezt az okori leletet most kürtöli világgá. Hogy a postagalambok multja egészen a klasszikus ókorig terjed vissza, ezt készségesen elfogadják hinni azok, akiknek — postagalambjaik vannak.

— Tankönyvek beszerzésére ajánljuk mint legmegbízhatóbb forrásokat Ifj. Klein Mór, Kerpel Izsó, Révész Nándor, Ingusz I. és fia és Kosminsky Lipót helybeli könyvkereskedő cégeket, kik mint az előző években, úgy ezidén is a legnagyobb körültekintéssel szerelték fel raktárukat az iskolaidényre szükséges tankönyvek és tanszerekkel. Utalunk különben e cégek mai hirdetésére.

— Közeledik rohamlépésekben az iskolai beiratkozások ideje. Előrelátó és takarékos szülők figyelmét ne kerülje ki az a körülmény, hogy gyermekeik mindennemű szükséglete legolcsóbban és legjobban csak is Porter Vilmos koronás áruházában fedezhető Aradon a központi szálloda épületében. A koronás áruház dusan felszerelt raktárral várja az iskolai szezon beköszöntését. Nem csak iskolatáskák és egyéb iskolai felszerelésekben nyújtja a legnagyobb választékot hanem gyermek-ingekben, tricokban, harisnyákban, nyakkendőkből, keztyűkben, sapkákban, szóval minden olyan tárgyban, melyek beszerzésével a gondos szülők gyermekeik jólétét előmozdítják. Helybeli és vidéki szülők ne mulasszák el felkeresni Porter Vilmos koronás áruházát.

— Kossák József csász. és kir. udvari fényképész Templom-utca 2. szám. Felvételeket eszközöl minden időben saját műtermében és házon kívül.

— T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk, hogy Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A világsi jelölt Amerikában.

(Egy magyar újságíró karriérje.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 29.

A legutóbbi országgyűlési képviselőválasztások alkalmával a világsi kerületben függetlenségi programmal fellépett tudvalevőleg Székely Béla dr. is, az egykori Szabad Szó, majd a Függetlenség szerkesztője, de látva azt a népszerűséget, melynek a kerület mostani képviselője, Takácsy Sándor dr. örvend, a választások előtt visszalépett és hazautazott Budapestre. Azóta nagy küzdelmek között élt. Jó elbeszélő és rutinírozott újságíró dacára sem tudott boldogulni.

A Függetlenség bukása után Székely kiment Párisba, a hol „Agence de Paris” címen könyvnyomatos lapot szerkesztett, melyben minden magyar érdekű és vonatkozású dologról híven értesítette a magyar sajtót. Rokonszenves egyénisége, műveltsége és nagy tudása számos előkelő barátot szerzett neki és a magyarságnak Párisban.

A párisi világsi kiállításán a magyar kiállításnak lelkes propagálója volt és neki, valamint Borostyáni Nándornak, Párisban élő jeles hazánkfiának nagy része van abban, hogy a magyar kiállítás iránt a párisi legjelesebb írók és újságírók is melegen érdeklődtek.

Tehetségével csakhamar magára vonta a párisi lapok figyelmét, a melyek gyakran hoztak Székely tollából cikkeket, magyar tárgyukat is.

A mult őszzel aztán nevezetes fordulat állott be Székely Béla életében.

A Matin, ez a tekintélyes párisi lap felszólította őt, hogy vállalja el a new-yorki és általában az amerikai levelezést.

Székely elfogadta az ajánlatot és még a tél kezdetén átvitorlázott Amerikába, a hol új életet kezdett.

Itt is csakhamar nagy összeköttetésekre

tett szert. Még januárban óriási feltűnést keltett egy Mac Kinleyvel, az Egyesült-Államok elnökével folytatott intervjúja, a melyet majdnem az összes amerikai és európai nagy lapok közölték.

Ez és egyéb közleményei ismertté tették az amerikai sajtóban is nevét.

Alig másfél év előtt Clevelandban egy új magyar lap indult meg, a melynek tulajdonosai a mult hónapban felajánlották Székely Bélának a lap szerkesztői állását igen kedvező feltételek mellett.

Székely értesítette erről a Matint, mert ennek a beleegyezésétől függ, hogy elvállalhatja a szerkesztői állást.

Mindenesetre kívánatos dolog volna, hogy egy valóban jeles képzettségű és lelkes magyar ember állana egy magyar lap élén, a ki sok szolgálatot tehetne az amerikai magyarságnak.

TÖRVÉNYKEZÉS.

Egy áldetektív.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 29.

Feldmann Henrik budapesti szabósegéd neve eléggé ismert a büntetőtörvényszék előtt, a mely őt csalás miatt már többször elítélte. A büntetés azonban nem javította meg Feldmann, mert alighogy kikerült a börtönből, újból folytatta rendes mesterségét, a csalást. Ez év június 26-án beállított Klein Vilmos lakásába. Ott mint detektív mutatta be magát Schwartz Hermin előtt, a ki őt Klein Vilmos távollétében fogadta.

— Egy lopási ügyben nyomozok s a főkapitányság megbízásából jöttem, hogy a bűnjelket képező lopott ruhákat, a melyek most Klein Vilmosnál vannak, elszállítsam.

Schwartz Hermin ezen kijelentésre megrémült s minden ellenkezés nélkül adta át a detektívnek Klein Vilmos ruháit. Feldmann ezeket a ruhaneműeket aztán részben elzálogosította, részben pedig eladta s a pénzt elmulatta.

Ugyanigy csalta ki június 27-én Horovitz Károlynétól Popper Leo nevű albérlője ruháit s Löwinger Gerzsonnétól Steiner Béla és Morgenstern Zsigmond nevű albérlőinek ruháit.

A budapesti büntető törvényszék három rendbeli csalás büntette miatt vonta ma Szabó bíró elnöklete alatt felelősségre Feldmann. A tárgyaláson a rovott multu vádlott konokul tagadott s a tanuknak terhelő vallomásait esküdjözeivel akarta meggyengíteni. A törvényszék azonban Gál Endre dr. kir. ügyész vádjára elítélte három rendbeli csalás büntettéért 2 évi fegyházra. Az ítéletben a vádlott megnyugodott, de védője felebbezett.

§ A gyilkos rendőrök bűnügye. Kolozsvárról jelenti tudósítónk: A Gödri honvédőrmester megölésében és Székely Sándor súlyos megsebesítésében bűnös kolozsvári rendőrök ügye már közelebről esküdtszék elé kerül. Kityén és Pap rendőrök ellen Gócs Jenő vizsgálóbíró huszonnégy nap alatt befejezte a vizsgálatot, tökéletesen tisztázva a komplikált ügy minden részletét.

§ Nyugalmasítások az igazságügynél. Az Igazságügyi Közlöny legújabb száma szerint nyugdíjba léptek: Burian Pál temesvári kir. ítélőtáblai bíró; Uhlig Károly soproni, Kovács Ignác székesfehérvári kir. törvényszéki bíró; Jeszenszky Aladár siklósi, Balaskó János dárdai kir. járásbíró; Mikler Gusztáv verseci kir. járásbíró; Graf Lajos felsőöri, Poppel Antal lengyeltői, Pölbössy István vaáli kir. járásbíró; telekkönyvvezetők; Kohlhammer Lipót kulai kir. járásbíró; Bércy János budapesti, Schnitzler Adolf brassói kir. törvényszéki írnokok.

§ Ügyvéd és kliens. Kretschmar E. és társa budapesti céget Baumgarten Lajos háztulajdonos 4000 frt házbértörke s járadékai iránt beperelte s a pert hét évi perlekedés után meg is nyerte. Kretschmar E. és társa cég ügyvédje dr. Török Sándor értesítette az Attila Fahrradwerke Actiengesellschaft céget Drezdában, hogy a 4000 frt tőkét, kamatot és költséget nyolc nap alatt ki kell fizetni. Az ügyvéd erre Tepitzből kapott az ottani Kretschmar cégtől sürgönyt, hogy a 4000 frt elment címére. Az ügyvéd merő óvatosságból nem akarta Baumgarten addig a sajátjából kifizetni, amíg a sürgönyileg jelzett pénzt meg nem kapja. Miután három nap mulva sem jött meg a pénz, az ügyvéd sürgönyözött, hogy küldjék a pénzt. A válasz most az volt, hogy 3000 frt ment csak el az ügyvéd címére, 1000 frtot pótoljon az ügyvéd a behajtott pánzekből. — Erre az ügyvéd visszasürgönyözött, hogy a behajtott pénzek, a több mint 3000 forintot tevő költségekre fordítottak s így a kívánság nem teljesíthető. Az Attila Fahrradwerke Actiengesellschaft két igazgatója sürgönyt küldött az ügyvédnek, hogy ha azonnal le nem fizeti Baumgartennek a 4000 frtot, feljelentik a budapesti ügyvédi kamaránál és a büntető törvényszéknél. Az ügyvéd, miután a pénz még mindig nem volt a kezében, zsarolást látott a dologban s feljelentette a sürgöny elküldőit zsarolás miatt s miután a Kretschmar E. és társa cégnek Magyarországon semmi vagyona sincsen, s minden üzlete másképp van bejegyezve, s hogy külföldiek, azonnali letartóztatásukat kérte. Együttal pedig bírói letétbe helyezte a behajtott 1000 frtot és 3000 frtos költségjegyekét peresítette volt kliense ellen.

NAPIREND.

Augusztus 30. Péntek. Róm. kath. naptár: Limal Róza. — Protestáns naptár: Limal Róza. — Görög-keleti naptár (augusztus 17.): Miron vértanú. — A nap két óra 1 perckor, nyugszik 6 óra 27 perckor. — A hold két óra 25 perckor, nyugszik 6 óra 56 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 759.7 milliméter. délután 2 órakor 761.1 milliméter. — Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 14.0, délután 2 órakor C° + 15.7. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor DK. 3, délután 2 órakor EN. 6. — Felhőzet reggel 7 órakor félborult, délután 2 órakor borult, esik. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Derülés, melegebb.

Szabadságsarol emléktárgyak országos muzeuma (színház-épület 1. ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Bolepti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyisége: Brekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Szeptember 1. Az aradi székely asztaltársaság közgyűlése délután 4 órakor (Vadember.) — Az aradi rekruták egyrészenek táncvigalma (Városliget.)

Szeptember 3. Körjegyzőválasztás Kiszindján.

Szeptember 7—9. Az aradi polgári lövészegylet díj-lövészete.

Szeptember 15. Jegyzőválasztás Glogovácson.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDÉS.

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 29. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter o/o, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslék: 12.80—13.— korona mmázsánként.

Budapesti árú- és értéktörzse.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 29.

Déltörzse. A buzakinál tartózkodó, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 28,000 métermázsza került forgalomba, szilárdan tartott áron. Egyéb gabonanevek közül rozs és zab kedvezők. Időjárás borus, hűvös.

Zárul 12 órakor:

Buza októberre	7.95—7.96
Buza 1902. áprillisa	8.35—8.36
Rozs októberre	6.71—6.72
Zab októberre	6.33—6.34
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	5.23—5.24
Tengeri 1902. májusra	5.09—5.10
Repce augusztusra	—

Zárul 5 órakor:

Buza októberre	7.97—7.98
Buza 1902. áprillisa	8.37—8.38
Rozs októberre	6.71—6.72
Zab októberre	6.34—6.35
Tengeri augusztusra	—
Tengeri szeptemberre	5.14—5.15
Tengeri 1902. májusra	5.10—5.11
Repce augusztusra	—

Zárul 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	631.25
Magyar hitelrészvény	641.—
Leszámlolóbank részvény	423.50
Rima-Murányi vasmű részvény	444.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	629.—
Közuti vasút	572.—
Városi villamos vasút részvény	284.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelm.

— Augusztus 29. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli sulyban 82—84 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fialat nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban 90—92 fillérig, Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 90—92 fillérig. Fialat könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 90—94 fillérig. Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stahl) Nehéz páronként 240 kilogrammon felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogrammon felüli sulyban 89—91 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 87—88 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 87—89 fillérig. Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendő. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 40% vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (élő) sulya vétetik irányadóknak. Sertéslétszám. Augusztus hó 26. napján volt készlet 45,355 darab, augusztus hó 27. napján felhajtattott — darab, augusztus hó 27. napján elszállított 423 darab, augusztus hó 28. napján maradt készletben 44,932 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, augusztus 29.

Magyar aranyjárdék 40/0	118.60
Magyar koronajárdék 40/0	92.80
Magyar arany 41/20/0	121.25
Magyar ezüst 41/20/0	100.40
Magyar keleti vasút	118.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	92.75
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	93.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	174.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	145.—
Oszták papírajárdék	98.55
Oszták járdék ezüst	98.40
Oszták járdék arany	118.—
Koronajárdék	95.75
1860-iki Államsorsjegyek	139.50
Oszták magyar bankrészvény	1660.—
Magyar hitelbank részvény	641.—
Oszták hitelbank részvény	632.—
Oszták-magyar államvasút	629.—
20 frankos arany (Napoleon)	19.02
Német birodalmi márka	117.10
London	239.40
Páris	94.90

CSABNOK.

A Boros Samu háza.

Irtá: *Petölei István.*

(Folytatás.)

Mind izgatottabb, mind kiállhatatlanabb lett. A tavasz vége felé a korlátlan átszólt a rosszmájú szomszéd, csufondárosan, így: Elkéssel az építéstől, Samu! „Ne félts engemet, Józsi!”, — felelte keservesen. „Féltelek bizony, Samu” — hangzott ismét, mire Samu dühében egy követ csapott a korláthoz s reszkette dagdoga: „Bajlódj az apáddal, uzsorás.” „Megke-

serülöd, kecske” — hangzott vissza . . . Samu toporzékolt s káromkodott az irigy szomszédra.

Azonban mind világosabban látta, hogy építeni kell. Vége a becsületének, ha vonakodik. Ha beletörik is, építene muszáj. Minden fiókot szászor kikurkászott és összeszámitgatott minden krajcárt . . . Oh! Mégse elég . . .

Ha későre kezd az építéshez, a vonakodásból azt veszik észre, hogy nincsen pénze Samunak, s akkor még kölcsönt se kap. Mit tegyen? Tépte a haját és egy nap azért erős elhatározással kinyitotta a kaput a szekereknek, és ácsokat állított a fedeleknél. Az Isten kezében vagyunk. Lesz, ami lesz.

Hozzákezdett s bárha káromkodva kiáltott az ácslegényre, mert „lelketlenül” vágta be a fejszét a szarvzatba, mégis — a tisztesség okáért — kiállott az utca közepére s felfujva magát, méltóságteljesen dirigálta a dolgozókat, gyér ősz szakalát simogatva.

Az első napokban valmi boldogságféle melegítette, az általános érdeklődés, mely körülvette a háza dolgát. Minden sétáló ember mintha ott adott volna találkozót. Minden sétáló ember mintha ott adott volna találkozót, Egész udvar támadt Samu körül az utcán. Tanácsolók, kritizálók, dicsérők, kicsinylők. A percesek, az új ház előtt telepedtek le s a kofák gyümölcsös kosaraikkal ott állottak meg. Samu nyájasan hallgatta a véleményeket s amint az alapokat ásták javában, alkonyatkor maga is a munkások közé állott, szorgosan ügyelve, mintha az ásó nyomán valakit keresne:

— Kincset keresel? — kérdezte agyarkodva a szomszéd.

— Bánod tán? — vetette oda.

— Nekem építetted azt a házat — mondta fenyegetve. Samu elfordult elsárgulva: „Tömlöc neked” morogta, de sötétig meg nem mozdult a helyéről.

Miért is másnap az a hír futott szét, hogy Samu egy fazék pénzt talált a pince helyén . . . Némiképpen huszasokat találtak csakugyan a munkások reggel, szétszórva a földön. Samu azon reggel nem volt látható.

„Aranyat kapott . . . egy veder huszast”, boszéltek suttogva a cigányok. A mesteremberek összedugták a fejüket. Egy perc alatt mindenki tudta. Pénzt talált Samu. Délfelé, amint meglátták Samut, a mesteremberek bizalmasan közeledtek hozzá: „Nekünk megmondhatja, Samu ur! Sokat kapott?” Samu mosolygott s dörgölte a kezét — de mit se felelt.

Délután mindjárt két téglamester is vetekezett egymással Samu előtt s a tulajdonosok kínálták a gerendákat nyakra-főre és másnap oly eleven élet kezdődött a Samu háza előtt, mintha valami kis vásár vette volna kezdetét.

— Most csak emeletes lesz mégis a háza? — kérdezte a patikárius, mert az urakig is eljutott a hír.

— Miért ne? — vágta oda könnyedén Samu.

Csak az ő szíve tudta mily könnyedén. A mint a fal nőtt, a zsebe a szerint apadt. Már alig volt benne a keservesen összegyűjtött garasokból valami és a fedél még sehol se volt. Egy éhezett német pléhes mind a hét gyerekekkel járt a Samu nyakára a munkáért. Egyszer botot emelt izgatottságban Samu. „Ez aztán a hazafi,” mondták az ácsok s megéljenztek. De ezt a utolsó éljenzést élvezhette Samu, mert a következő szombaton a kömivestermester egyenesen rátámadt Samura: „A mult szombaton is a magam zsebéből fizettem ki a legényeket s ha most nem ad az ur: félbehagyom szegyenére az egész munkát.” A napszamosok mind körülvették a pallért. „Elfelejtettem” — dadogta Samu. „Ha mi is elfelejthetnénk az evést, szép lenne” vetette oda parasztul . . . De mégse verte meg a lázadót Samu.

Nem. Sőt Samu odahaza összekapart minden garast, kasztenek fiókjából lajbikat felturkálva, a „halgass” ócska köntösének a zsebeit. Oh! Ha félbehagyná a falat a pallér: hiszen akkor agyoncsapja egyenesen Samut. Tán kapna más pallért, de új becsületet hol szerezzen aztán, ha a most meglevőt elveszti? Teljesen kiizadt erre a fenyegetésre. „Vegye elő a pénzesfazekat, tekintetes ur! — susogta titkolózva a pallér — ha penészesek is azok a

máriások . . . nem beszélnek én soha senkinek . . .

— Élő . . . eléveszem, fiam . . . elé, — mondta szorongva, csendesesen.

— Hát csakugyan vannak?

— Hogyne, fiam — suttogta rebbegő ajakkal.

A pallér gyanuskodva nézett rá. „De hétfőn reggel ne is álljunk addig dologba, tekintetes ur? Oly bizonyos? . . .”

Honnan vegyen Samu? honnan Istenem! Körülnézett, mintha attól félne, hogy mindjárt elsüllyed. Hol keressen? Senkit se tudott. Akárhányan féltek tőle, de senki se jutott az eszébe, a ki igaziba szeresse s akihez bizalmasan fordulhasson. Azon egész éjjel forgolódott az ágyában s törte a fejét.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 29. —

Központi Szálloda. Dr. Baross Ferenc főszgabiró Borossebes. — Zanfiresen birtokos Facsonyi. — Sántay Elek birtokos Fiume. — Blumenfeld Jakab kereskedő Budapest. — Vogel Arpad kereskedő Budapest. — Deutsch Samuel kereskedő Bécs. — Roos Armin kereskedő Budapest. — Sternthal birtokos Temesvár. — Aresán Alexander ügyvéd Bukarest. — Széchy Károly főmérnök Budapest. — Grosman Mór kereskedő Budapest. — Klinger S. vállalkozó Szeged. — Reis Samu kereskedő Budapest. — Slauber József szerkesztő Arad. — Vajda birtokos Remete. — Klein Ignác igazgató.

Nádor szálloda. Tóth András szobrász Debrecen. — Bona Fortunató kófaragó Debrecen. — Kenderessy Kálmán Budapest. — Dunagói Sándor Déva. — Gál Lajos tanár Arad. — Schenk Mihály Kispereg. — Schiller Mórné vendéglősné Pleskuca. — Steinberger N. Csermő. — Kornis Géza Temesvár.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Személysz. tv. d. u. 3.56	Személyvonat d. u. 3.55
Gyorsvonat délután 4.21	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. Szolnokról este 8.50
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborszlóról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Személyvonat d. e. 10.50
Soborszló délután 2.04	Radnáról délután 2.36
Személyvonat d. u. 4.30	Gyorsvonat délután 4.05
Radnág este 6.35	Személyvonat este 8.57
Gyorsvonat este 7.18	Gyorsvonat délelőtt 8.08
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.20	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.55
Szeged felé:	Szeged felől:
Vegyesvonat reggel 7.12	Személyvonat reggel 8.38
Személyvonat d. u. 4.09	Vegyesvonat este 7.56
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Borossebesről szv. r. 8.03
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Borossebesig szv. du. 5.20	Személyvonat este 8.56

NYILTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITÜNO ASZTALIVIZ

183

221

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL

Az Arad sz. kir. város által segélyezett

ARADI ZENE-CONSERVATORIUMBAN

mint az országos magy. kir. Zeneakadémiára előkészítő iskolában (Arad, Szabadság-tér 21. sz.) a beiratások augusztus hó 28-tól szeptember 15-ig minden nap d. e. 10—12¹/₂-ig, d. u. 4—6¹/₂-ig tartatnak.

Tanítatnak mint főtanácsok: zongora, hegedű, mélyhegedű, gordonka, gordon, czimbalom, magánének és minden fuvóhangszer. Mint melléktárgyak: zeneelmélet, összhangzattan, zeneszerzés, zenetörténet, karének, kamarazene, zenekariskola és zongoraösszjáték, ugyanazon tanterv szerint, mint a magy. kir. országos Zeneakadémián Budapesten.

TANÁRI KAR:

Unger Mór, hegedű, zongora és zenekariskola.

Müttermüller József, gordonka, zongora és kamarazene.

Sperber Frigyes, hegedű, mélyhegedű, karének és összhangzattan.

Müttermüller-Lengyel Erzszi, zongora és zeneelmélet.

Klein Sándorné, zongora.

Bayer-Bettelheim Ida, (felügyelőnő) zongora és zeneelmélet.

Schreyer Jakab, zongora és zongoraösszjáték.

Kiss Károly, czimbalom.

Uresch B., gordon és fuvóhangszerek.

Magán (solo) ének Weichhart Aurora Budapestről.

Az intézetben a fentebb nevezettek kivül néhány segédtanár is tanít.

Tandíj havonként: az alsó osztályokban 10 korona, a felső osztályokban 12 korona, fuvóhangszerekre 3 kor. Előre fizetendő.

Beiratásidíj 6 korona.

Az igazgatóság figyelmeztetni kívánja saját érdekükben a növendékeket, hogy a beosztás alkalmasabb eszközölhetése végett beiratkozásra mielőbb jelentkezzenek.

Az igazgatóság:

1077

Unger Mór.

Müttermüller József.

Sperber Frigyes.

Mermesd község volt urbéreseinek tulajdonát képező 193 hold tölgy erdőben

a makkoltatási jog

nyilvános árverésen 1901. szeptember 10-én d. e. 9 órakor a banesdi körjegyzői irodában

haszonbérbe adatik.

Ugyanott a feltételek is megtudhatók.

Banesd, (u. p. N.-Halmágy) 1901. augusztus 23.

Koszté György,
h. u. b. elnök

1115

1505—1901.

Árlejtési hirdetés.

Aradvármegye alispánjának 20792—1901. szám intézménye alapján a 2133 kor. 11 fill. költséggel tervezett istálló építési munkálatainak biztosítása céljából folyó évi szeptember hó 5-én d. e. 11 órakor hivatalos helyiségemben szóbeli árlejtés fog tartatni. Miről a vállalkozni kívánókat azzal értesitem, hogy a feltételek, terv és költségvetést nálam bármikor megtekintethetők.

Nádason, 1901. augusztus 24-én.

1111

Jung,
körjegyző.

Árverési hirdetmény.

Krisztesd község volt urbéreseinek tulajdonát képező, mintegy 351 hold kiterjedésű tölgy- és bükkerdőben a makkoltatási jog 1901. szeptember 8-tól 1902. május 1-ig terjedő időre a banesdi körjegyzői irodába 1901. évi szeptember 10-én d. e. 8 órakor haszonbérbe adatik.

A makk termés 500—600 sertés hizlalására elegendőnek ígérkezik, a hol víz szintén bőségesen van.

Az árverési feltételek megtudhatók nálam.

1114

Ivanos György,
v. urb. biz. elnöke.

A banesdi körjegyzői irodában

szeptember 5-től

a román nyelvet is értő

segédjegyző

teljes ellátás és 40 korona havi fizetés mellett

alkalmazást nyer.

Grozeszku Sándor,
körjegyző.

1116

Magy. kir. államvasutak aradi üzletv. 24534. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tesszük, hogy f. évi szeptember 1-ől kezdve: a felek-fogarasi helyi érdekű vasuton

fekvő: Alsó-Szombatfalva megállóhely kincstári ménes 27. sz. őrház nevet fog viselni.

Arad, 1901. augusztus hóban.

Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Vérszegénység, sápadtság, ideggyengeség

ellen

biztos hatású gyógyszer felnőttek, valamint gyermekeknél

az

Kellemes ízű! **Umbertó** Nem keserű!

China-vasbor.

Az Umbertó-bor China és vasat, a két leghathatósabb gyógyszert a legjobb minőségű borban feloldva kellemesen adagolva tartalmazza, mely erejénél és kellemes ízénél fogva a gyógyulást nagyban elősegíti.

Vérszegények, különösen hölgyek, sápkóros gyermekek, valamint gyöngékedők és lábadozók ne mulasszák el egyszeri kísérellettel meggyőződni a kiváló gyógybor hatásáról. — Az **Umberto** China-vasbor egyszerismind gyomorerősítő, sőt vérszegény betegeknek egyetlen étvágygerjesztő és kitűnően emészthető gyógyszernek bizonyult.

Egy félliteres üvegnek ára 1 frt 20 kr.

Nyilatkozat.

Tek. Hajós Árpád urnak Arad. Örömmel értesitem, hogy Umbertó china vasbora betegeimnél, különösen ideggyengéknél, neurastheniában szenvedőknél meglepő jó hatással volt.

Szeged, 1901. február 10.

Tisztelettel

Dr. Zápori Nándor.

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél Budapesten.

Délmagyarország részére egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az „Isteni gondviseléshez“

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Irodai teendőkben jártas,
kítűnő fogalmazó és telek-
könyvista, nyelvismeretekkel
bíró

okleveles jegyző

helybeli vagy vidéki
irodában 1118

keres alkalmazást.

Czim a kiadóhivatalban.

Eladó ház!

Választó-utca 26. szám a.

Komáromy-féle

HÁZ,

vastető, 7 szoba, szivárvány-
kut, nagy udvar, készpénz fize-
tés mellett

eladó.

Bővebb felvilágosítás ott a
házban. 1124

2—1901. igaz. vál. szám. Aradvármegye igazoló választmányától.

Hirdetmény.

Aradvármegye törvényhatósági bizottsága legtöbb adót
fizető tagjainak a jövő 1902. évre érvényesüléssel bíró névjegy-
zéke az 1886. évi XXI. t.-cikk. 25—28. §§-ai értelmében a
vármegye igazoló választmányának folyó évi szeptember hó
6. és 7-ik napján tartandó üléseiben összeállítani fog.

Az ülések a megye székházában Boros Iván vármegyei
tb. főjegyző irodájában a fent kitett napokon mindenkor d. e.
10-től 12 óráig tartanak meg.

Felhívják mindazok, kik a legtöbb adót fizetők sorrend-
jének megállapításánál az 1886. XXI. t.-cikk. 26. §-a sze-
rinti kedvezményben nevezetesen adójuk kétszeres beszámítá-
sának kedvezményében óhajtanak részesülni, hogy ebbeli jo-
gosultságuk igazolása véget az igazoló választmány előtt a
f. évi szeptember hó 6. és 7-ik napjaira kitűzött ülések tar-
tama alatt szóval, vagy írásban annál is inkább jelentkezze-
nek, mert aki nem jelentkezett, vagy jogosultságát igazolni
nem tudja, az adó kétszeres beszámításának kedvezményétől
ezen alkalomra elesni fog.

Arad, 1901. augusztus 28-án.

Az elnök megbízásából:

Boros Iván,

vármegyei tb. főjegyző,
mint az igazoló választmány jegyzője.

Szőlő-csomagoláshoz

szükséges papírok minden színben,
spárga, pecsétviasz, a kosarakra
akasztandó vagy ragasztandó cim-
lapok, ugyanazok czégyomással
is, a legjutányosabban kiszolgál-
tatik. 1105

BLOCH H.,

papírkereskedése, könyvnyomdája és
fényképeszelő cikkek raktára, Aradon.

Városi és megyei telefon 206.

Ifj. Haggenmacher Henrik

Arad, Karolina-utca 7.

budafok-kőbányai sörfőzde aradi sörfőrak-
tára ajánlja

Dr. Telbisz János kir. keresk. törv. hit.
vegyész ur által elősmert legkellemebb
üditő és tápláló

Góliát maláta-sörét

saját töltésű palackjaiban.

Különösen mell- és gyomorbetegségek figyelmébe!

Dr. Telbisz János kir. ker. törv. hit. ve-
gyész ur nyilatkozata:

„A Haggenmacher-féle Góliát maláta-sört
veggyvizsgálatom alapján főleg magas extract
és maláta ozukor (maltaese) tartalma követ-
keztében a legkítűnőbb maláta-sörök közé
sorozom.“ 1080

3060—1901. kig. szám.

Vinga nagyközség előjárótól.

Árverési hirdetmény.

Vinga nagyközség előjárói a képviselő testület 112—1901.
kgy. számú határozata folytán közhírré teszik, hogy a község
tulajdonát képező:

I. a belső piacstéren levő ezelőtt regale-joggal egybekö-
tött egyemeletes nagyvendéglő.

II. a vasúti állomás mellett lévő vendéglő és

III. a vingai marosmenti pusztán lévő vendéglő, ugy az
ezekhez tartozó mellék helyiségek 1902. évi január hó 1-től,
3 egymásután következő évre, 1901. évi szeptember 19-én d. e.
10 órakor a község tanácstermében nyilvános árverés útján
haszonbérbe adatni fognak, mihez az árverezni szándékozók
meghivatnak.

A kikiáltási ár: az I-ső épületre 7500 korona, a II-ik
épületre 400 korona, a III-ik épületre 500 korona.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 %-a készpénzben, vagy
óvadékképes papirban teendő le.

Árverési feltételek a hivatalos órák alatt a községi biró-
nál betekintheők.

Vingán, 1901. évi augusztus hó 21-én.

Schäffer,

közs. jegyző.

1121

Dupcza,

közs. bíró.

ISKOLAI DÉNY 1901—1902.

ISKOLAKÖNYVEK

ÉS

TANSZEREK

hiteles jegyzékek és pontos előírás szerint
kaphatók az összes iskolák számára:

Ifj. Klein Mór Kerpel Izsó

könyv- és papírkereskedésében

könyvkereskedése- és antiquáriumban

Fehér Kereszt épület.

Andrássy-tér 20. sz.

Révész Nándor

1131

könyv- és papírkereskedésében

Szabadság-tér 20. szám.

Ingusz I. és Fia Kosminsky Lipót

könyvkereskedése- és antiquáriumban

könyvkereskedése- és antiquáriumban

Templom és Kazinczy-utca sarok.

Templom-utca 6. sz.

A fenti czégek mindegyike szavatol a tankönyvek, író-
szerek és tanszerek stb. használhatóságáért

Beiratások az aradi Zenedében.

Az aradi Zenekedvelők Egyesülete által 1883. évben alapított és fenntartott s Arad szab. kir. város védnöksége alatt álló

ARADI ZENEDÉBEN

az 1901/902. tanévre a beiratások folyó év szeptember hó 1. 2. 3-án délután 3-tól 5 óráig a Zenede helyiségben
(Templom-utca) eszközöltetnek.

Tandij egy évre 50 korona, beiratási díj 10 korona.

Felnőtt fiatal emberek este 7 és 9 óra közt oktatást nyerhetnek.

1096

Fuvola és clarinet tanszakra 2 növendék tandíjmentesen felvétetik.

A rendszeres oktatás szeptember hó 4-én veszi kezdetét.

Arad, 1901. augusztus hó 23-án.

Dr. Vannay János,

titkár.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos polgármester,
a zenekedvelők egyesületének elnöke.

Krispin József,

igazgató.